

Jó az Úr mindenkihez,
és irgalmas minden
teremtényéhez.

Magasztaljon téged,
Uram, minden műved,
és szentjeid áldjanak
téged!

Zsolt 145,9–10

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 10. (4044.)
2026. március 8.
Ára 475 Ft

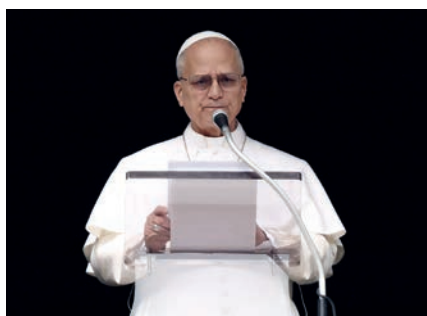

Fotó: Merényi Zita

Közvetítők

Martos Levente Balázs püspök és Radetzky András a Katolikus Rádióról

4-5. oldal

A pápa a közel-keleti háborús helyzetről

2. oldal

Megemlékezés a kommunizmus áldozatairól

18-19. oldal

Keltse fel az Úr Ukrajnára a béke hajnalát!

20. oldal

Isten igéje és az Egyház éltető kapcsolata

Február 11-én, szerdán a VI. Pál Teremben tartották az általános kihallgatást, melynek keretében a Szentatya folytatta a II. Vatikáni Zsinat dokumentumairól szóló katekézissorozatát. A *Dei Verbum* dogmatikus konstitúcióról szóló ötödik beszédének címe: *Isten igéje az Egyház életében. Hangsúlyozta, hogy a Szentírás olvasásának és a róla való elmélkedésnek a végső célja megismerni Krisztust és általa kapcsolatba lépni Istennel. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.*

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Isten hozott benneteket!

A mai katekézisben az Isten igéje és az Egyház között fennálló mély és éltető kapcsolatnál időzünk el, amelyről a *Dei Verbum* zsinati konstitúció hatodik fejezete szól. Az Egyház a *Szentírás* voltaképpen közege. A Szentlélek sugalmazása alatt a *Biblia* Isten népéből született, és Isten népe számára rendeltetett. Úgymond a keresztény közösségben van a maga élettere: az Egyház életében és hitében találja meg ugyanis azt a teret, amelyben fel tudja tární jelentését és meg tudja mutatni erejét.

A II. Vatikáni Zsinat emlékeztet arra, hogy „az Egyház mindenkor úgy tisztelte a *Szentírást*, mint magát az Úr testét, az élet kenyerét ugyanis főleg a szent liturgiában, mind Isten igéjének, mind Krisztus testének asztaláról szüntelenül veszi és nyújtja a híveknek”. Majd így folytatja: „Az isteni írásokat a szent hagyománnyal együtt mindig hite legfőbb szabályának tartotta és tartja” (*Dei Verbum*, 21). Az Egyház sosem szűnik meg a *Szentírás* értékéről gondolkodni. A zsinat után e tekintetben különösen fontos esemény volt a püspöki szinódus 2008 októberében tartott rendes közgyűlése, amely az „Isten igéje az Egyház életében és küldetésében” témával foglalkozott.

Ennek gyümölcset XVI. Benedek pápa a *Verbum Domini* kezdetű,

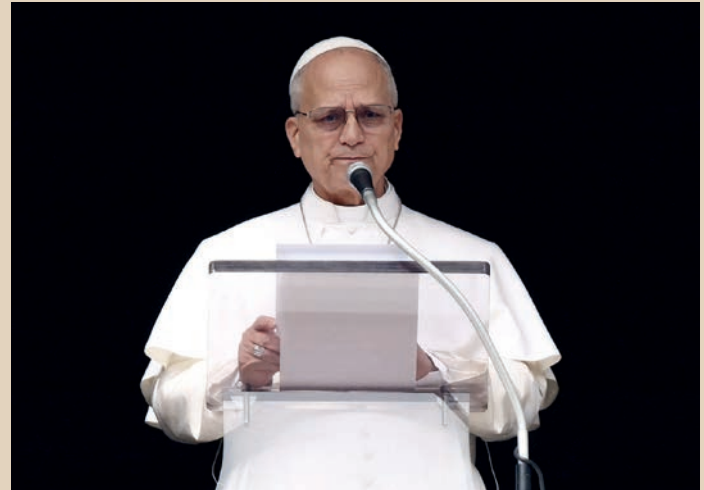
2010. szeptember 30-án közzétett, szinódus utáni apostoli buzdításban foglalta össze, amelyben ezt írja: „Az ige és a hit lényegi kapcsolata teszi világossá, hogy a *Biblia* hiteles magyarázata csak az egyházas hitben lehetséges, melynek példája Mária igenje. [...] A *Szentírás* értelmezésének eredeti helye az Egyház élete” (29. pont). A *Szentírás* tehát az egyházi közösségben találja meg azt a közeget, amelyben sajátos küldetését betöltheti és célját elérheti: megismertetni Krisztust és megnyitni az Istennel való párbeszédre. „A *Szentírás* nem ismerése – ugyanis – Krisztus nem ismerése” (Szent Jeromos: *Comm. in Is.*, Prol., PL 24,17 B.).

Ez a híres, Szent Jeromostól származó kijelentés emlékeztet bennünket a *Szentírás* olvasásának és a róla való elmélkedésnek a végső céljára: Krisztus megismerésére és a kapcsolatba lépésre Istennel általa. Ezt a kapcsolatot pedig beszélgetésként, társalgásként, párbeszédként foghatjuk fel. A *Dei Verbum* konstitúció ugyanis éppen úgy mutatta be a kinyilatkoztatást, mint párbeszédet, amelyben Isten úgy szól az emberekhez, mint barátaihoz (vö. DV, 2). Ez történik, amikor a *Bibliát* imádságos lelkülettel olvassuk: ekkor Isten elénk jön és beszélgetni kezd velünk.

Az Egyházra bízott *Szentírás*, melyet az Egyház őriz és magyaráz, aktív szerepet tölt be: hatékonyságával és erejével támaszt és lendületet ad a keresztény közösségnek. Valamennyi hívó meghívást kap arra, hogy ebből a forrásból merítsen, mindenekelőtt az eucharisztikus ünneplésben és a többi szentségben. A *Szentírás* iránti szeretetnek, az írás alapos ismeretének és gyakori olvasásának kell jellemeznie mindazokat, akik az ige szolgálatát végzik: a püspököket, papokat, diakónusokat, hitoktatókat. Nagy értékű munkát végeznek az exegeták és mindazok, akik a biblikus tudományokat művelik; és a *Szentírás* központi helyet foglal el a teológiában, mely Isten igéjében találja meg alapját és lelkét.

Állítsák meg az erőszak spirálját!

A Szentatya a közel-keleti háborús helyzetről

Március 1-jén, nagyböjt 2. vasárnapján, miután XIV. Leó pápa a vatikáni Apostoli Palotában lévő dolgozószobája ablakából elimádkozta el az Úrangyalát a Szent Péter téren összegyűlt hívőkkel és zarándokokkal, a Közel-Keleten és Iránban történtek kapcsán sürgető felhívással fordult a szemben álló felekhez és az államok vezetőihez az „óriási tragédia” elkerülése érdekében.

„Mély aggodalommal követem, ami ezekben a drámai órákban a Közel-Keleten és Iránban történik. Stabilitást és békét teremteni nem lehet sem egymás fenyegetésével, sem pusztítást, fájdalmat és halált okozó fegyverekkel, hanem csak értelmes, valódi és felelős párbeszéddel.

Egy óriási tragédia lehetőségével szembesülve sürgető felhívással fordulok a szemben álló felekhez, hogy vállalják erkölcsi felelősségüket, és állítsák meg az erőszak spirálját, mielőtt az feltartóztatathatatlanná válna! A diplomácia kapja meg újra a maga szerepét! Az államok vezetői a népek javát mozdítsák elő, melyek igazságosságon alapuló békés együttélésre vágnak. És továbbra is imádkozzunk a békéért!” – fogalmazott az Angelus elimádkozása után a Szentatya.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media**

Amit az Egyház forrón kíván, az az, hogy Isten igéje elérje minden tagját, és táplálja hitbeli útjukat. Isten igéje azonban az Egyházat arra is ösztönzi, hogy túllépjen önmagán, és folyamatosan megnyitja őt a mindenki felé irányuló küldetésre. Tengernyi szó vesz körül ugyanis bennünket, de hány szó üres ezek közül? Néha bölcs szavakat is hallunk, melyek azonban nem érintik végső sorsunkat. Isten igéje viszont válaszként érkezik a dolgok értelmét és életünk igazságát kereső igyekezetünkre. Ez az egyetlen mindig új szó: úgy tárja fel előttünk Isten misztériumát, hogy közben

kimeríthetetlen marad, és sosem szűnik meg felkínálni gazdagságát.

Kedves testvéreim, az Egyházban élve megtanuljuk, hogy a *Szentírás* teljes egészében Jézus Krisztusra irányul, és megtapasztaljuk, hogy ez adja a *Szentírás* legmélyebb értékét és erejét. Krisztus az Atya élő szava, Isten megtestesült igéje. Az összes írás az ő személyét és üdvözítő jelenlétét hirdeti mindannyiunk és az egész emberiség számára. Nyissuk meg tehát szívünket és elménket ennek az ajándéknak a befogadására, Máriának, az Egyház anyjának iskolájában!

Fordította: Tózsér Endre SP

Nem vagytok egyedül!

Székely János püspök útjára indította a Karitászt segélyszállítmányát Kárpátaljára

Február 24-én immár négy éve volt annak, hogy a szomszédban háború kezdődött. Az évfordulón a Katolikus Karitászt a 693. segélyszállítmányát vitte Kárpátaljára. A szállítmányt Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke indította útjára.

A Katolikus Karitászt a háború első napjaitól személyes jelenléttel és célzott programokkal segítette a rászorulókat: a Magyarországra érkező menekülteket és azokat is, akik Ukrajnában maradtak vagy belső menekültté váltak. A hírekben szereplő számok mögött emberi sorsok vannak, gyermekek, családok, idősek élete, akiknek a mindennapjait gyökeresen megváltoztatta a háború.

A Katolikus Karitászt már 46 200 menekültnek nyújtott közvetlen segítséget, beleértve a segítőpontokon és a budapesti Integrációs

Központban elért támogatottakat is. A hosszú távú kísérés részeként a menekültek ügyintézési és információs segítséget, közösségi és integrációs programokat, valamint a mindennapi élet újrakezdését segítő szolgáltatásokat kaptak. A határainkon túl is folyamatos volt a segítségnyújtás: szolidaritását a karitászt Kárpátalján és Belső-Ukrajnában összesen 585 tonna adománnyal fejezte ki, amely 692 szállítmányban jutott el a rászorulókhöz.

A Katolikus Karitászt ezúttal a 693. segélyszállítmányát vitte Kárpátaljára. A szállítmányt Székely János szombathelyi megyéspüspök, az MKPK elnöke indította útjára püspöki áldással. A segélyszervezet a sorozatos áramkimaradások áthidalására a legutóbb küldött 32 áramfejlesztő mellett további öt generátort és több mint

másfél tonna élelmiszeradományt, a hideg ellen 500 paplant és téli ruhaneműt adott át a Kárpátaljai Szent Márton Karitásznak, hogy a legnehezebb helyzetben lévők számára is biztosítható legyen a legalapvetőbb ellátás. A kezdeményezés fontosságát hangsúlyozva, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke személyesen áldotta meg a szállítmányt, és együtt imádkozott a karitászt munkatársaival indulásuk előtt.

„Krizishelyzeti ellátás, integrációs központ és rendszeres segélyszállítmányok. A Katolikus Karitászt életében négy éve folyamatosak ezek a programok, amelyek átalakulva ugyan, de ugyanolyan elköteleződéssel és szolidaritással futnak, mint a háború elején. Fontos, hogy négy év távlatából se felejtjük el azokat, akiknek a mindennapok fájdalmat és küzdelmet jelentenek a jelenlegi helyzetben. Mindannyian tehetünk valamit értük, amitől azt fogják érezni, hogy nincsenek egyedül” – emelte ki Zagyva Richárd, a Katolikus Karitászt országos igazgatója az adomány átadásakor.

„Köszönjük a Katolikus Karitásznak és a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciának, hogy a nehéz időkben is kitartóan támogatnak bennünket ebben a szolgálatban” – mondta Fehér Ferenc, a Kárpátaljai Szent Márton Karitászt igazgatója. A szállítmányok átvételére elkísérte őt Pogány István, a kárpátaljai karitászt elnöke is, aki hálóját fejezte ki a szolidaritásért.

A Katolikus Karitászt kéri, hogy nagybőjtben és az év további részében is kapcsolódjunk be a segítségnyújtásba.

A templomi gyűjtés mellett az adományt banki átutalással is el lehet juttatni: CIB Bank 10701094-76228861-51100005, közlemény: „Kárpátalja”.

A segélyszervezet más adománygyűjtő csatornáin is fogadja a felajánlásokat, így például az 1356-os adományvonalon (hívásonként 500 Ft), valamint online támogatási lehetőségeken keresztül.

Minden felajánlás számít, mert a háború által érintetteknek ma is azt üzeni: „Nem vagytok egyedül.”

**Forrás: Katolikus Karitászt
Fotó: Lambert Attila**

Nyújtsunk segítő kezet Kárpátaljának!

Az MKPK nagybőjti körlevelével kapcsolatos félreértésekről

Az alábbiakban Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke február 25-én közzétett nyilatkozatát olvashatják.

Mivel a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nagybőjti körlevele kapcsán félreértések is napvilágot láttak a médiában, fontosnak tartom világossá tenni a következőket.

A püspöki konferencia nagybőjti körlevelének semmiféle politikai indíttatása nem volt. A körlevél elejének a szövegét alapvetően nem is a püspöki konferencia fogalmazta meg, hanem a Kárpátaljai Szent Márton Karitászt egyik munkatársa, aki körülbelül egy hónappal ezelőtt írt a kinti drámai helyzetről. A célunk a békéért való imádságra és az Ukrajnának szóló gyűjtésre való felhívás volt. A körlevél elején szerettük volna érzékeltetni – a karitászt munkatárs

sorait idézve –, hogy milyen óriási szükség van a segítségünkre, hiszen sok helyen napokig nincs fűtés, víz, hiányzik az élelem, a meleg ruházat, nem is beszélve a háború rengeteg sebesültjéről, halottjáról és arról a fájdalomról, amit mindez az ott élőknek okoz.

Kérek minden jóakarátú embert, hogy csatlakozzon ehhez a gyűjtéshez, és így is mutassuk meg együttérzésünket, közelségünket az Ukrajnában a háborútól szenvedő embertársaink iránt!

A nagybőjti körlevélben az MKPK meghirdette, hogy nagybőjti első vasárnapjától nagybőjti második vasárnapjáig templomainkban adományt gyűjtünk a háború sújtotta területeken élők számára az erre a célra ki-helyezett perselyekben.

Közvetítők

Martos Levente Balázs püspök
és Radetzky András a Katolikus Rádióról

A Magyar Katolikus Rádió küldetéséről, jelenéről és jövőjéről beszélgettünk Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspökkel, a rádió vezérigazgatójával és Radetzky András vezérigazgató-helyetessel.

– Szoktak rádiót hallgatni?

Martos Levente Balázs püspök (a továbbiakban: M. L. B.): Leginkább autózás közben vagy pihenésképpen hallgatok rádiót. Amióta közelebb került hozzám a Katolikus Rádió, azóta többet hallgatom, már csak azért is, mert a kollégák nagyon örülnek, ha valamilyen visszajelzést kapnak tőlem a műsorokkal kapcsolatban. De napközben is újra meg újra követem az adást, elsősorban az applikáción keresztül. Persze más rádiókat is szoktam hallgatni, időnként nemzetközi adókat is megpróbálok befogni. A rádiót olyan, ismeretszerzésre alkalmas eszköznek tartom, ami akár munka közben is használható.

Radetzky András (a továbbiakban: R. A.): Én is egy vagyok a hétmillió hallgatóból, aki ma rendszeresen rádiózik Magyarországon. Tehát minden előzetes híresztelés ellenére, a rádió él és virul. Még akkor is, ha egy matuzsálemi korú kommunikációs eszközzel beszélünk, hiszen az újságok után ez a második legöregebb tömegkommunikációs forma.

– Miben magyar ez a rádió? És mitől lesz egy műsorszolgáltató katolikus?

M. L. B.: A mi rádióknak van egy nagyon erős kulturális jellege. Mindennap egy sor olyan műsorral találkozhatnak a hallgatók, melyek

a magyar kultúra fontos és értékes oldalát mutatják be. Irodalmi, zenei jellegű műsorokban ugyanis nagy hangsúlyt kap mindaz, ami magyar. Kortárs kulturális szereplőket szólaltatunk meg, olyan eseményeket – mint például a versmaraton – követünk, melyek szintén a hazai művészetet hozzák közelebb az emberekhez. Nálunk hallható – immár húsz esztendeje – a Kossuth rádióban elindult magyar nyelvű műsor is. Van egy erős értékőrző és -követítő szerepe a rádióknak. Ugyanakkor nagyon szeretnénk, ha ez a kultúrákövetítés is az evangélium szolgálatában állna.

R. A.: Magyar a Katolikus Rádió, mert mindenről szól, ami egy magyar embert érdekel vagy érint. Annyiban pedig mindenképpen katolikus, ahogyan ezekről a dolgokról beszélünk. Hiszen annak tükröznie kell azt, amit az Egyházunk gondol a világról. A Katolikus Egyháznak mindenről van mondanivalója, ami az embereket érinti, legyen szó akár a gazdaságról, a kultúráról, az irodalomról, a művészetéről, a közéletéről vagy a politikáról. Mi hisszük, hogy mindez fontos, ezért közvetítenünk kell. Meg kell győznünk az embereket arról, hogy érdemes hinni, érdemes követni az Egyházat ezekben a kérdésekben.

– Lehetséges-e rádióműsorokkal eljuttatni az emberekhez a keresztény üzenetet?

R. A.: Melyik médium lenne alkalmasabb erre a rádiónál? Hiszen ez az emberi hangra épít. A hang mindig belülről jön, képes arra, hogy a lehető legjobban visszatükrözze a lelkünket. Ezért van, hogy mind a mai napig a rádió, a

podcast vagy más auditív tartalom alkalmas erre a leginkább. A rádió van a legszorosabb érzelmi kapcsolatban az emberekkel. Amikor a rádióban megszólal valaki, annak az embernek a hangjából vissza lehet fejteni azt, amit érez, gondol, azt, hogy mennyire őszinte vagy nem.

M. L. B.: Szerintem a rádió abszolút alkalmas erre. A hit iránt érdeklődők, a keresők is szeretnének hiteles információkhoz jutni, hiteles embereket megismerni. Ez pedig a rádión keresztül nagyon is lehetséges. A műsorstruktúránk szerint reggelente szentmisét közvetítünk, reggel, napközben és este Őrangyala- vagy rózsafüzér-imádságra hívjuk hallgatóinkat. Az embereket még ma is a közösen vagy értük végzett imádság – amivel mi Istenhez fordulunk – szólítja meg a legjobban. De második helyen nyilván azok a műsorok is evangelizálnak, amelyek által a hit tartalmát, az Egyház eseményeit lehet megismerni és követni.

– A nagymamám, az édesanyám is sokat hallgatta a rádiót, leginkább főzés közben. A feleségem viszont mostanában már váltott, és egy streamingszolgáltató kínálatából válogat. Hogyan lehet alkalmazkodni a megváltozott igényekhez?

R. A.: A rádió száz éve része az emberek mindennapjainak. Olyannyira, hogy egészen a digitalizáció megjelenéséig más médium a nyomába sem ért. Ma, ha megkérdezzük valakit, talán azt válaszolja, hogy nem hallgat rádiót, ám hallgat valamilyen streaminget vagy podcastet. De van-e jelentősége annak, hogyan nevezzük? Amiről beszélünk, az pontosan ugyanaz. Mi

most egy olyan stúdióban ülünk, amit házon belül podcaststúdióknak hívunk. Korábban ez volt a kettős stúdió, amit az elmúlt másfél évben jelentősen átalakítottunk. Kamerák kerültek ide, világító- és egyéb, ehhez szükséges berendezések. S bár láthatóvá tettük, hogyan készül a felvétel, mégis azt mondhatjuk, hogy alapvetően ugyanaz történik itt ma is.

Az embereknek vannak olyan alapvető szükségleteik, amelyeket különböző típusú média-fogyasztással fognak kielégíteni. Tájékozódni szeretnének, információkra van szükségük, szórakozni vágyanak. A rádió nagyon jól meg tudja találni azokat a formákat és tartalmakat, amelyek kombináltan képesek kielégíteni ezeket a szükségleteket. Ezért vagyok optimista, szerintem a rádió örök életű lesz. Lehet, hogy nem így fogják hívni a fiatalok, de a rádiósok ismerik ezt a szakmát, tudják, hogyan kell tartalmakat hangzó formában előállítani, miként kell egy üzenetet közvetíteni. Nekünk most azt kell tennünk, hogy lépést tartunk ezzel a mély mediatizációval, ami körülöttünk zajlik.

– Martos Levente Balázs püspökhöz intézve a kérdést, Ön már egy éve a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgatója. Milyen benyomások alakultak ki Önben e szolgálattal kapcsolatban?

M. L. B.: Először az volt a feladatom, hogy átlássam, mi minden történik itt, és megismerjem a kollégákat. Közben pedig rá kellett döbbenem, milyen óriási technikai háttér szükséges ahhoz, hogy ez a rádió az ország nagy részében meg tudjon szólalni, látnom kellett, hogy mire van szükség egy helyszíni közvetítéshez, vagy mi történik, amikor egy villám beleszap egy adótoronyba. Azzal is tisztába kellett jönnöm, hogy milyen óriási költségvonzata van ennek a szolgáltatnak.

Hatalmas öröm számomra, hogy megismerkedhettem a szerkesztőkkel, azokkal, akik a műsorokat létrehozzák. Ez egy erős közösség, amit szeretnék táplálni és még jobbra tenni. Azt szeretném, ha lenne alkalmuk és kedvük arra, hogy még többet találkozzanak egymással. Az a benyomásom, hogy a covid-járvány sok helyütt, és talán itt is megtépázta ezt a lendületet, és ezt jó lenne újra megtalálni. Az a műhelymunka, amiben ez a csapat erős, csak akkor tud élni és virágozni, ha ez az összetartozás megélhető, megtapasztalható lesz újra meg újra, és lehetőséget ad a közös tervezésre, teret ad a közös álmódásnak is. Én ebben igyekszem segíteni, gyakran csak kérdésekkel vagy ötletekkel. Nemcsak technikailag kell folyamatosan frissülni, hanem abban a világlátásban, a világgal való kapcsolattartásban is, ami egy rádióban sokféleképpen meg tud jelenni. Emellett a frissesség mellett én el tudnék képzelni egy kicsivel több vallási tartalmat is a rádió életében. Több közvetlen hittartalmat, tanúságtételt is közvetíthet a Magyar Katolikus Rádió.

– Hogyan tud válaszolni a rádió a kor kihívásaira, mit terveznek a jövőben?

R. A.: Nemrég megújult a műsorstruktúránk. Egy kicsit talán kötetlenebb, közvetlenebb lett a műsorközlés vagy maguk a tartalmak. Az is fontos, hogy hűsvétvasárnap indítjuk a huszonötödik földfelszíni adóállomásunkat, Kecskeméten, aminek azért örülünk, mert az Alföld eddig valahogy kimaradt az ellátott területek közül. S bár a digitalizáció egyre nagyobb teret nyer, nekünk kétoldalú stratégiát kell folytatnunk, amellet, hogy próbálunk behatolni ebbe a digitális térbe, a hagyományos rádiózást is fejleszténünk szükséges. Hiszen ez még legalább tizenöt évig itt lesz velünk. Éppen ezért az elkövetkezendő egy-két évben szeretnénk állomásokat indítani az Alföldön.

M. L. B.: A Magyar Katolikus Egyházon belül is számos kommunikációs központ jelent meg. Én azt szeretném, ha az elérhetőség szélesítésével együtt visszafelé is irányulna valami, vagyis ha az emberek életének eseményei hatnának a rádióra is. Mi adjuk a műsort, de ez csak akkor működhet jól, ha befogadók vagyunk. Nagy előrelépés lenne, ha a Magyar Katolikus Egyháznak sikerülne egy olyan platformot megteremtene, ahol ezt a sokféleséget közös nevezőként tudnánk megjeleníteni. A mai katolikus médiagyártóknak fel kell zárkózniuk ahhoz, hogy

egyfelől ismerjék Isten jó hírét, másfelől pedig azt a világot is, amelyben ez a jó hír rejtetten és sokféle módon jelen van.

R. A.: Mi abban hiszünk, hogy a kommunikáció hozza létre az emberi közösségeket.

A rádió mint tömegkommunikációs médium óriási erővel bír, hihetetlen erős kötőanyag. A Katolikus Rádió azt szeretné, hogy elsősorban a katolikus közösségünket erősítsük. Mint a cement, ami apró, különálló kis kavicsokból létrehoz egy teljesen új közeget, egy teljesen új minőségű anyagot, ami tömény, ami egyben van, és többé nem szétválasztható.

”
Magyar a Katolikus Rádió, mert mindenről szól, ami egy magyar embert érdekel vagy érint. Annyiban pedig mindenképpen katolikus, ahogyan ezekről a dolgokról beszélünk
”

– Nagybőjtben vagyunk. Lelkipásztorként milyen üzenete lenne olvasóinknak?

M. L. B.: Valószínűleg nagyon kevesen figyeltek fel arra, amikor Jézus nagypénteken végigment az úton a Golgota felé. A tanítványok kis csoportja talán távolról követte, de a többi ember nem foglalkozott vele. Egyáltalán nem vették észre, ki halad el mellettük. Nagybőjtben különösen fontos, hogy mi igenis észrevegyük Jézust. A különféle platformok, a sokféle médiafelület egy hatalmas terület, terület asztalkámhoz hasonlít. Sok mindent felkínálnak, s mindezekből nekünk nagyon tudatosan kell kiválogatnunk azt, ami közelebb visz Istenhez és az emberekhez. Abban pedig, amit végül odaengedünk magunkhoz, keressük a mélységet! Sok jó eszközünk van arra, hogy hozzáférhessünk akár Jézus korához, akár az egyháztörténelem fontos eseményeihez vagy értékes kulturális kincsekhez. S ha okosan

élünk ezekkel, akkor nagybőjtben is komoly impulzusokat kaphatunk ahhoz, hogy közelebb jussunk a titokhoz.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

A kiapadhatatlan forrás

(Jn 4,5–42)

A pusztában vándorló nép szomjazik, és kérdőre vonja Mózeszt: „Köztünk van-e az Úr vagy nincs?” (Kiv 17,7) A szomjúság itt több mint testi hiány: a bizalom próbatétele. Amikor az ember kiszolgáltatottnak érzi magát, amikor elfogynak a biztos pontok, könnyen megszületik benne a kétely, hogy Isten talán távol maradt, vagy közbömbös a sorsa iránt. A kösziklából

tudatosabb szeretetszolgálatot. Ezek fontos és valóságos tettek. Jó cselekedeteink számítanak, mert a szeretet konkrét döntésekben válik láthatóvá, és valóban formálja a szívünket. Az apostol szavai ugyanakkor emlékeztetnek: „amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm 5,8). Vagyis a kezdeményezés Istené. Nem mi tesszük meg az első lépést, hanem ő lép oda hozzánk,

fakadó víz azonban azt hirdeti: az Úr jelen van akkor is, amikor nehéz ezt elhinni. Nem a zúgólódás az utolsó szó, hanem az ő hűsége, amely megelőzi és túléli a mi ingadozásainkat.

János evangéliumában Jézus a kútnál ülve szólítja meg a samariai asszonyt (vö. Jn 4,5–42). Szomjas, vizet kér – és közben ő maga az, aki élő vizet kínál. A beszélgetés a mindennapi szükségletektől indul, de fokozatosan a lélek mélységei felé halad. A nő eleinte a hétköznapi terhet szeretné csökkenteni: ne kelljen újra és újra vízért járnia. Jézus azonban arra a forrásra mutat, amely „örök életre szökell” (vö. Jn 4,14), s amely nem külső körülményektől függ. Az igazi szomjúság nem a toroké, hanem a szívé. Vágyunk arra, hogy életünknek értelme legyen, hogy múltunk ne béklőzzön meg végérvényesen, hogy valaki egészen ismerjen, és mégis elfogadjon.

Nagybőjtben gyakran azt kérdezzük: mit adhatunk Istennek? Böjtöt, önmegtartóztatást, több imát,

sokszor éppen ott, ahol leginkább sebezhetőek vagyunk.

Az igazi imádság talán ott kezdődik, ahol ki merjük mondani: szomjas vagyok. Nem pusztán valamire, hanem Valakire. És közben lassan felismerjük, hogy Isten is „szomjazik” – nem a teljesítményünkre, hanem a bizalmunkra. Arra vágyik, hogy engedjük: ő legyen életünk forrása, és ne csupán alkalmi vigasz. Amikor a samariai asszony otthagyja a korsóját, ez annak a jele, hogy a találkozás átforgalmazta a belső rendjét; már nem ugyanaz a legfontosabb számára, mint korábban, mert a forrást találta meg.

Nagybőjt harmadik vasárnapja csendes, de komoly kérdést intéz hozzánk: mire szomjazom valójában? A kösziklából fakadó víz és a kútnál elhangzó szó ugyanazt ígéri: Isten forrása nem apad ki. A kérdés inkább az, merítünk-e ebből a forrásból, hogy bennünk is élő vízzé váljék.

Monostori László

Az Eucharisztia tisztelete

(170/11h)

A Krisztustól kapott belső élet nem marad láthatatlan vagy pusztán individuális valóság: szentségi rendben és konkrét egyházi szolgálatokban válik érzékelhetővé és közvetíthetővé. Antiochiai Szent Ignác így ír: „Kövessétek mindannyian a püspököt, ahogyan Jézus Krisztus az Atyát, a presbitériumot pedig úgy, mint az apostolokat; a diakónusokat úgy tiszteljétek, mint Isten rendelkezését! A püspök nélkül semmi olyat ne tegyetek, ami az egyházzal kapcsolatos! Azt tartsátok érvényes eucharisztianak, amelyet a püspök vagy megbízottja végez! Ahol a püspök megjelenik, ott legyen a sokaság, miképpen, ahol Jézus Krisztus van, ott van a Katolikus Egyház. A püspök nélkül nem lehet sem keresztelni, sem szeretetlakomát tartani; amit azonban jóváhagy, az Istennek is tetsző, hogy bizonyos és szilárd legyen mindaz, amit tesznek.” (A szmirnaiakhoz VIII, 1–2, in ÓKÍ 207.) Antiochiai Szent Ignác szavai – amelyek az apostoli kor és a kibontakozó egyházi önértelmezés határmezsgyéjén születtek – fontosak számunkra a *Presbyterorum ordinis* 5., a *Lumen gentium* 28. és a *Redemptionis Sacramentum* 32. pontjának megértéséhez.

Ignác gondolkodásának tengelye nem az intézmény, hanem az utánzás rendje (ordo imitationis): „Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki küldött engem, hogy elvégezzem az ő művét” (Jn 4,34), valamint: „Én nem tehetek magamtól semmit. Amint hallok, úgy ítélek, és ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki küldött engem.” (Jn 5,30) Ez az engedelmség azonban nem alá-fölé rendeltségi logika, hanem szeretetből fakadó egység, amelynek forrása a Szentháromság belső élete. Az Egyház struktúrája nem pusztán külső keret, hanem a Szentháromság „lenyomata” a történelemben. A püspök követése tehát nem egy ember követése, hanem részvétel Krisztus fiúi engedelmségében. Amikor Szent Ignác a presbitériumot az apostolokhoz hasonlítja, egyfajta apostoli folytonosság meglétére mutat rá: „Aki titeket hallgat, engem hallgat!” (Lk 10,16) A presbiterek nem önálló tanítók, hanem a püspökkel való kollegiális egységben hordozzák az apostoli tanúságtételt. Ez az egység nem pusztán szervezeti, hanem szentségi természetű, amelynek gyökere az apostolok kiválasztásában és küldésében áll (vö. Mk 3,13–15).

A diakónusok – „Isten rendelkezése” – az *Apostolok Cselekedeteiben* megfogalmazottakat juttatják eszünkbe (vö. ApCsel 6,3–4). A diakónusi szolgálat tehát nem másodlagos funkció, hanem Krisztus szolgáló létformájának szentségi megjelenítése (vö. Mk 10,45). Ignác egyik legmélyebb felismerése az eucharisztiahoz kötődik, amely valódi hitvallás az Eucharisztia egyházi természetéről (vö. 1Kor 10,16–17).

Mindez visszacseng a *Constitutiones apostolorum* VIII, 12,3 és VIII, 29,2 tanításában. Az első szakasz a püspök felszentelésének imáját tartalmazza. A püspök ebben úgy jelenik meg, mint akit Isten a nép vezetésére, a főpapi szolgálatra, a bűnök megbocsátására való hatalommal ruház fel. A szöveg nyelvezete szinte szó szerint visszhangozza Szent János tanítását (vö. Jn 20,21–23). Az ima szövege szerint a püspök nem a közösség delegáltja, hanem Isten ajándéka a közösség számára. A felszentelési ima teológiai logikája világos: a szentségi küldetés megelőzi az egyházi funkciót.

„Ahol Jézus Krisztus van, ott van a Katolikus Egyház” – ez nem földrajzi, hanem krisztológiai fogalom: a teljességet jelenti. Az Egyház ott van teljes valóságában, ahol Krisztus valóságosan jelen van – és Krisztus szentségi jelenléte elválaszthatatlan az apostoli küldetéstől.

Az is bizonyos, hogy Antiochiai Szent Ignác az Egyház eucharisztikus-krisztológiai misztériumáról ír – a zsinat *Presbyterorum ordinis* dokumentumának és így a *Redemptionis Sacramentum* sorainak is ez szolgálat alapjául.

Sztankó Attila

Evangélium és liturgia

(9.)

A nagyböjt harmadik vasárnapjának elnevezése a Bizánci Egyházban: „Az életadó szent kereszt tisztelete”. Röviden úgy írjuk és mondjuk, hogy a „Kereszthódoló vasárnap”. Különbözik tehát ez az ünnep szeptember 14-étől, amikor a „Keresztfelmagasztalást” tartjuk. Akkor a Jézus keresztre feszítésének körülményeiről szóló evangéliumi szakaszt olvassuk, most viszont azt a részletet, melynek címe „Önmegtágadás”, vagy „Jézus követése” (Mk 8,34–9,1). Az evangéliumot most is értelmezzük a liturgikus szövegeink, bár főleg a Szent Kereszt felé fordulva.

Jézus követése: a kereszttig. Az evangéliumban Jézus nagyon világosan fogalmaz: „Aki engem akar követni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét, és kövessen engem!” (Mk 8,34) Nincs más megoldás, nincs más útja az üdvösségnek! Csakis Jézus elfogadása és követése (Jn 14,6). Még nem ezzel kezdte az apostolok meghívásánál (András, Péter, Jakab, János, aztán Máté), de később világosan megmondta. Sőt, azt is igyekezett többszörösen a szívükbe-lelkükbe vénsni, hogy „az Emberfiának sokat kell szenvednie.” (Mt 16,21) Az ünnepi fényének kérő formában fogalmazza meg: „adj nekünk békességet, s engedd, hogy elérhessük világmegváltói drága szenvedéseidet!” Így emelkedhetünk énekünk szerint „a földről az égbe”.

Életmentés. Jézus súlyos szavakat mond a folytatásban: „Aki elveszíti értelmét és az evangéliumért, az megmenti életét.” (Mk 8,35) Fog majd arról is tanítani, hogy „senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.” (Jn 15,13) Itt viszont a saját élet megmentéséről van szó! Ámde összesség a két tanítás: nem szerethetjük jobban a hozzátartozóinkat, sőt még „önmagunkat sem” (Lk 14,25), mint Jézust. Ez lemondást, önmegtartóztatást jelent. A nagyböjtben ezt támasztja alá az Úr felé irányuló alázatos kérés a liturgiában: „add meg szolgálóidnak az önmegtartóztatás ajándékát!” Ugyanakkor a megszemélyesített kereszttől kérjük az „életmentést”: „a te erőddel szenteld meg a mi lelkünket és testünket, és az ellenség incselkedéseitől sértetlenül őrizd meg minket!”

Nem szégyellni! Micsoda szokatlan ítéletet mond Jézus! Rendkívüli tőle, de annál hatásosabb: „Aki (...) szégyell engem és tanításomat, azt az Emberfia is szégyellni fogja.” (Mk 8,38) Ma is érvényes ez, talán még jobban is, amikor a keresztények sokasága nem mer kiállni a Jézusban való hite mellett. Pedig előttünk állhat Zakeus példája (Lk 19,4), vagy a zsinagógai elöljáróé (Mk 5,22), akik legyőzték a szégyenüket. Vízválasztó, sőt sokkal több, hogy szégyelljük-e Jézust vagy nem! Liturgikus szövegeink itt is kérő formában szólnak: „nem merek az égre tekinteni (de) sírva kiáltok hozzád: Uram, légy irgalmas nekem, bűnösnek!” Magáról a keresztről pedig sokszorosan énekeljük: „Üdvözlégy, életadó Kereszt!” Mert „általad van üdvösségünk”.

Nagyböjti küzdelmünket jól összefoglalja a következő ének: „Uram, ki a keresztfán önként kiterjesztéd kezeidet, méltass minket, hogy mi is töredelmes szívvel hódoljunk a Keresztnak, kik a böjttől, imádság, megtartóztatás és jó cselekedetek által fölvilágosítottunk!”

Ivancsó István

Nüsszai Szent Gergely

Március 9.

Nagy Szent Vazul testvére volt. Cezárea iskolában tanult. Már igen fiatalon lektor lett; azonban ahelyett, hogy egyházi pályára lépett volna, rétor lett, mert a pogány kultúra és Libaniosz rétor hatása alá került. Megnősült, és egész életén át szenvedélyesen szerette feleségét, Teozébiát. Visszavonultan élt. Állandó kapcsolatot tartott fenn nővérével, Makrinával, aki egy szomszédos női kolostor elöljárója volt, akit Gergely „lelki tanítónőjének” nevezett.

Püspöki hivatalát 371-ben foglalta el, fivére rábeszélésére. Vazulnak olyan férfiakra volt szüksége, akiknek a hitére építeni tudott. Ebben a korban kezdődtek el az ariánusokkal folytatott viták. És Gergelyt sem kímélték Nüsszában az ariánusok. Sikertelenül is megfosztatniuk a püspöki székétől, és csak Valens császár halála (378) után térhetett vissza Nüsszába.

Vazul halála (379) után ő vette át Cezárea nagy püspökének teológiai és szerzetesi örökségét. Ettől kezdve kiemelkedő szerepet játszott az ortodoxia védelmezésében. 379-ben részt vett az antióchiai zsinaton, ahol a nyugati egyházhoz való közeledésről volt szó. 381-ben barátjával, Nazianzi Szent Gergellyel együtt megjelent a konstantinápolyi zsinaton. Ez

volt pályafutásának tetőpontja: ő mondta a megnyitó beszédet. A császár kinevezte Pontus egész területére az ortodoxia megbízottjává: meg kellett ítélnie a püspökök igazhitűségét, és az ariánus érveléseket meg kellett fosztania hivataluktól.

Azokban az években, amelyekben a császár bizalmát élvezte, több különleges megbízatást is kapott, például eljutott Arábiába. Ebből a korszakból származnak legjelentősebb teológiai írásai is. Ekkortól írta a misztikus teológia mesterműveit: a *Mózes életét* és az *Énekek énekét*. Origenész nyomán úgy mutatta be a lelki élet folyamatát, mint a szüntelenül ismétlődő megtisztulás útját, amely kitarulkozás a kegyelem számára a teljes önküresítésig, az Isten előtti megnyílásig a szeretet ekstázisában.

L.K.

A HÉT LITURGIÁJA A év

MÁRCIUS 8., NAGYBÖJT 3. VASÁRNAPJA VASÁRNAPJA (Istenes Szent János szerzetes, Zoltán, Filemon) – Kiv 17,3–7 (*Adj nekünk vizet, hogy ihassunk.*) – Róm 5,1–2.5–8 (*Mózes és a pusztában vándorló nép sorsa legyen intő példa számunkra.*) – Jn 4,5–42 vagy Jn 4,5–15.19b–26.39a.40–42 (*Az a víz, amelyet én adok, örök*

életre szökellő vízforrás.) – **Zsolozsma:** III. zsolnárhét – **Énekerend:** Ho 229 – ÉE 536, 414, Ho 229 – ÉE 142, Ho 135 – ÉE 535, Ho 55 – ÉE 75.

MÁRCIUS 9., HÉTFŐ (Római Szent Franciska) – 2Kir 5,1–15a – Lk 4,24–30.

MÁRCIUS 10., KEDD (Ildikó, Etele) – Dán 3,25.34–43 – Mt 18,21–35.

MÁRCIUS 11., SZERDA (Szi-

lád, Konstantin, Timea) – MTörv 4,1.5–9 – Mt 5,17–19.

MÁRCIUS 12., CSÜTÖRTÖK (Gergely, Maximilián, Miksa) – Jer 7,23–28 – Lk 11,14–23.

MÁRCIUS 13., PÉNTEK (Krisztián, Solt, Rozina) – Oz 14,2–10 – Mk 12,28b–34.

MÁRCIUS 14., SZOMBAT (Matild, Paulina) – Oz 6,1–6 – Lk 18,9–14.

MÁRCIUS 15., NAGYBÖJT

4. VASÁRNAPJA (Hofbauer Kelemen, Kristóf) – 1Sám 16,1b.6–7.10–13a (*Dávidot Izrael királyává kenik.*) – Ef 5,8–14 (*Támadj fel holtodból, és Krisztus rád ragyog.*) – Jn 9,1–41 vagy Jn 9,1.6–9.13–17.34–38 (*Elment megmosakodni, és amikor visszatért, már látott.*) – **Zsolozsma:** IV. zsolnárhét – **Énekerend:** Ho 257 – ÉE 538, 414, Ho 257 – ÉE 67, Ho 126 – ÉE 540, Ho 152 – ÉE 189.

Ahol barátságok születnek, és választ kapunk a kérdéseinkre

Beszélgetés Rónaszéki Jánossal a Café Francesco missziójáról

Függetlenül, az evangélium szabadságával, mégis szókimondóan – ez a Ferenc pápai lelkület már kamaszként nagy hatást gyakorolt Rónaszéki Jánosra, aki később az egyházfőről elnevezett Café Francesco kávézó egyik alapítója lett. Másfél éve már, hogy cserkész- és regnumi fiatalokkal közösen küldetésüknek tekintik a budapest-belvárosi kávéház működtetését. A Café Francesco nem csak vendéglátóhely, jóval több annál: a találkozások helye, közösségi tér és párbeszédre hívó otthon, ahol egymásba fonódik a hit és a kultúra. Itt beszélgettünk Rónaszéki Jánossal, a Budapest-Újlipótvárosi Árpád-házi Szent Margit Plébánia káplánjával, bepillantást nyerve a fiatalokat megszólító missziós kávézó mindennapjaiba.

– Tele van vendéggel a kávézó, az asztaloknál beszélgető párok, barátok, turisták, laptopos egyetemisták ülnek, és egy pap, aki két feladata között beugrott egy kávéra. Ilyen itt egy átlagos hétköznap délelőtt?

– Igen, ez egy átlagosnak mondható délelőtt. Felfedeztek minket az épületben működő gimnázium tanárai, diákjai, fenn vagyunk a Google-térképen, sok külföldi is betér hozzánk, vonzza őket a kávézó cégtábláján az ismerős arc: Ferenc pápa arca. Mostanra már nagy a törzsvendégeink tábora. Sokan beülnek hozzánk, itt tanulnak, beadandót írnak, közben megisznak egy kávé. Én is gyakran bejövök, és mindig találok itt ismerőst, akivel üdvözölhetjük egymást. Dolgozni is be szoktam ülni, sokszor megcsófolnak, beszélgetést kezdeményeznek. Közel a Sapientia-főiskola és a szeminárium, szerzetesek és kispapok szintén be-betérnek hozzánk. Örömmel tapasztaljuk, hogy a városi evangelizáció új formájává vált a Café Francesco, valódi közösségi találkozások helyévé. Kiemelt napunk a kedd, amikor beszélgetést tartunk a legkülönfélébb témákról. Emellett teret adunk alulról építkező kezdeményezéseknek is. Vannak nálunk zenei estek, könyvbemutatók, kulturális estek, legutóbb például az argentin kultúra mutatkozott be itt. Legújabb programunk pedig a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének sajtófóruma, vitestsorozata.

– Kiknek köszönhető a kávézó működtetése?

– A gondviselést tapasztaljuk meg abban, ahogy hónapról hónapra működhetünk: a bevételünk éppen fedezi az alapkiadásokat. Nincsenek anyagi tartalékaink, és nagy támogatóink sincsenek. Nagyon hálás vagyok azért, hogy fenn tudjuk tartani a kávézót, és ha bármi nyereség képződik, azt a programjainkra fordítjuk.

– Öt alkalmazottunk van: egy főállású üzletvezető, valamint egy főállású és három részmunkaidős barista. Emellett tizenöt-húsz önkéntes dolgozik nálunk rendszeresen, az ő segítségükkel tudunk működni. Mosogatnak, kiszolgálhatnak, minden feladatban részt vesznek. Jó látni, hogy barátságok szövődnek közöttük, a szabadidejüket is szívesen töltik itt. Az önkéntesek a programokban is egyre nagyobb szerepet vállalnak, például szakkvartett módon moderálják a beszélgetéseket. Mindenki beleadja a munkába a legjobb energiáit, sokan a magukénak érzik a kávézót. Jól érzik itt magukat, és értik, hogy a tevékenységünkkel távolabbra tekintünk, nekünk misszió van. Úgy tűnik, a Jóisten akarja, hogy legyenek.

– A baristák is visszajelzik, hogy munka közben, a kávézóban tartott előadásokat hallgatva fejlődni tudnak a lelki életükben. Úgy érzem, az egész csapat épül és erősödik. Meghatározó tapasztalatunk az is, ami minden önkénteskedés legszebb része: megélhetjük, hogy miközben adunk, mennyi mindent kapunk is. Sokan rengeteget dolgoznak a pultban, nekik köszönhetően működhet a kávézó, de közben ők is

megtapasztalják, hogy sok mindent kapnak itt lelkileg és emberileg.

– Működésünk során természetesen rendszeresek az ellenőrzések, járt már nálunk a NAV, az önkormányzat, és mindeddig minden vizsgálaton átmentünk. A világi szférában, a hatóságok előtt is meg kell állnunk a helyünket. Ugyanakkor hatni is tudunk azokra, akikkel a működésünkhöz kapcsolódóan találkozunk: az ellenőrök, a beszállítók látják a kávézóban Ferenc pápa képét, olvassák az idézeteket, érzékelik, hogy ez egy másfajta vendéglátóhely. Rácsodálkoznak a kávézóra, kérdeznak az Egyházzal, és így párbeszéd alakul ki közöttünk.

– **Tavaly április 21-én, Ferenc pápa halálával a névadóját veszítette el a Café Francesco.**

– A Szentatya halálakor nagy szomorúságot éreztem, ugyanakkor izgalom és félelem is vegyült ezekbe az érzésekbe: attól tartottam, hogy az általa kijelölt irány, az elindított folyamatok megszakadhatnak, különösen, mert tudom, hogy az Egyházon belül is léteznek olyan csoportok, amelyek másképpen gondolkodnak az Egyház jövőjéről. Prevost bíboros megválasztása azonban nagy örömmel töltött el. Bár észak-amerikai születésű, majdnem húszéves perui missziós tapasztalattal rendelkezik, ugyanabból a

térségből érkezett, mint Ferenc pápa. Első beszédében rögtön a szinodális, missziós Egyházzal, valamint a szegények melletti elköteleződésről szólt. Első enciklikája, a *Dilexi te* is azt a lelkületet tükrözi, amit elődje ránk hagyott. Úgy látom, vele folytatódik a Ferenc pápa által kijelölt út mind teológiai, mind lelkipásztori értelemben, és a Kúria reformját tekintve is.

– **Említette a két pápa latin-amerikai tapasztalatait. Mit tanulhatunk ezekből?**

– Leó pápa megválasztásával még inkább felértékelődik a latin-amerikai egyházak szerepe és az a megújulás, amit a II. Vatikáni Zsinat elindított. Nyilvánvaló, hogy Európa egészen más kultúrával és háttérrel rendelkezik, mint Dél-Amerika, de az az egyházi stílus, amit Ferenc pápa képviselt, a mi kontinensünkön is hiányzik. Az Egyház nem lehet merev, zárt rendszer, ahol a papok magasan, a hívóktól távol állnak, és nem megszólíthatók. Nem ez a krisztusi út. Mi itt Európában gyakran bezárkózunk, az önfenntartásra törekszünk az Egyházban. Ferenc pápa latin-amerikai lendülettel azt üzeni: ott kell lenni az emberek között, szeretettel és együttérzéssel fordulni feléjük, megérteni a problémáikat. Jézus lelkületével, aki maga is emberré lett, beletestessült

a világba. Az Egyháznak is újra és újra bele kell testesülnie a világba, emberként kell jelen lennie benne. Ez rendkívül fontos, mert az emberek először az Egyház emberi oldalához kapcsolódnak, és csak azután tudnak elindulni az isteni felé. Ha az Egyházban az ember hiteles, az érdeklődők sokkal könnyebben nyitnak az evangélium felé.

– A megosztottság sebe nagy nehézsége világnak.

– XIV. Leó pápának már az első szavaiban ott volt az egység üzenete. Ferenc pápa a külső megjelenésével is az egyszerűséget igyekezett kifejezni: megvált minden fölösleges jelképtől, amit nem tartott lényegesnek a pápaságban. Leó pápa az első beszéde alkalmával is viselte a piros mocetumot, és hivatalos találkozókon azóta is hordja, amikor azonban nincs hivatalos esemény, ezüst keresztet visel a pápák által szokásosan használt arany kereszt helyett. És ő is megmaradt a fekete színű cipőnél. A küllemével is azt üzeni: folytatja a hagyományokat, de közben megtartja az egyszerűséget. Úgy gondolom, ezzel azt is világossá teszi, hogy minden csoporthoz szólni szeretne. Remény van arra, hogy a személye képes lesz egységbe kovácsolni az Egyházat.

– Milyen missziót teljesít a Café Francesco? Mi lehet az Egyház szerepe így, a város mindennapi életébe, szövetébe ágyazódva?

– Az evangelizáció szempontjából a nagyváros az egyik legnehezebb terep. A belvárosok különösen nagy kihívást jelentenek: itt található az egyetemek, a gondolkodás szabadságának központjai, a fiatalok gyűjtőhelyei. Itt elengedhetetlenül fontos az evangelizáció: az embereknek válaszokra van szükségük, és olyan helyekre, ahol találkozhatnak az Egyház tanításával. Ezt figyelembe véve nagyon lényeges feladatot lát el a Café Francesco. Biztos pontként szolgál sok fiatal számára: aki kérdésekkel érkezik, bekapcsolódhat a programjainkba, előadásokat hallgathat meg, és tudhatja, hogy itt szeretettel fogadják. A kávézó védett környezetet biztosít, missziós erővel rendelkezik, és aktívan evangelizál.

A célunk nem az, hogy belterjes közösséget alkossunk, ahol csak katolikus fiatalok jelennek meg. Ez egy mindenki számára nyitott hely, és mindenkit megszólítunk. Senkire nem erőszakoljuk rá a katolikus

hitet, de felkínáljuk a lehetőséget a párbeszédre. Hiszünk abban, hogy a tanítás a dialógus révén közvetíthető a legjobban. Fontosnak tartjuk, hogy az embereknek lehetőségük legyen meghallgatni egymást, miközben megismerhetik a hitet is.

– Ritka, hogy valaki ilyen közel kerülhessen a fiatalok mindennapi életéhez. Hogy látja, milyen kérdések foglalkoztatják őket?

– A fiatalok életében megvan a korosztályos kihívások és nehézségek, amelyek részei a mindennapjaiknak. Önismeret, párkapcsolatok, házasság, szexualitás, gender, környezetvédelem – ezek mind-mind olyan témák, amelyek érdeklik, érintik őket, és mi ezeken keresztül kapcsolódhatunk hozzájuk. Csak úgy lehet igazán közvetíteni valamit a fiatalok felé, ha megérintve érzik magukat.

Ferenc pápától érdemes tanulni, ő úgy képes átadni nagy igazságokat és erkölcsi tanítást, hogy senki sem érzi kívülről magát. Ezt a kommunikációs stílust próbáljuk képviselni, idehozni mi is. Jelmondatunk ezért: „Isten sosem fárad bele a megbocsátásba.” Isten irgalma megérintő tanítás, mert mindannyian

mutatni a középutat: nyitott a világ és az emberek felé, de hű marad az értékekhez. Az Egyház emberi arcát mutatja fel, és minden megnyilvánulásával érzékelteti, hogy az isteni gondviselés itt van velünk. A nyitottság és a hűség kettőssége adja beszédének erejét, lelkeségének újdonságát, ami a 21. században az Egyház útját is kijelölheti.

Ferenc pápa rámutat, hogy változtatnunk kell a kommunikációnkon, fontos kimennünk a perifériákra, szembenéznünk a társadalmi kérdésekkel. Jelen kell lennünk az emberek között, s közben megőrzünk a katolikus értékrendet. Körülöttünk sokféle emberi drámákat, szétesett életet látunk... Az Egyház képes felajánlani az embereknek a bűnbocsánat, a megtérés és a felállás lehetőségét, és közvetíteni feléjük, hogy Isten sohasem mond le rólunk. Az embereket éppen a megtörtségükön keresztül tudjuk megérinteni, életük gyengeségein, hibáin és a bűneiken keresztül nyíthat meg számukra az út az evangélium és az Egyház felé. Sokan várják és vágyják, hogy valaki elmondja nekik: Isten megbocsát, Isten szeret. Nem azért, amit tesznek, hanem egyszerűen azért, mert a létezésük

– Úgy látom, hogy a fiatalok nagyon nyitottak: jönnek, keresnek, beszélgetni akarnak. Ez persze komoly kihívást is jelent, hiszen sokakban erős gátak működnek mindenféle spirituális dologgal szemben, és van, akiben sok negatív sztereotípiát él az Egyházzal, így nehéz helyzetből indulunk. Éppen ezért elengedhetetlen az emberi hitelesség: ez az alapja annak, hogy az Egyház tanítása befogadásra találjon.

Az egyházi botrányok különösen tragikusak, mert az a család, amit ilyenkor érez valaki, magával ránthatja a hitet is. A legvonzóbb módja az evangélium hirdetésének az, ha a világi hívők, papok, püspökök, mindenki a maga szintjén törekszik a hétköznapi életszentségre. Nem kifelé mutatva, nem látványos, színpadias dolgokban, hanem megélve az Istennel való személyes kapcsolatot. Ebből fakad, hogy a tanítás hitelessé válik, és az emberek eljuthatnak az evangéliumhoz. Ez persze nem könnyű. A mai embert meg kell győzni: nekünk kell kezdeményeznünk, odamennünk hozzá, megszólítanunk. Nem várhatunk arra, hogy magától jöjjön hozzánk, aki választatot keres. Jelen kell lennünk az

A Café Francesco alapítója, a kávézó vezetője, médiamenedzsere és az intézményt üzemeltető alapítvány kurátora az első évfordulás születésnapjára podcastbeszélgetésen

rászorulunk a megbocsátásra. Ez egy közös tapasztalat, ami képes idevonzani az embereket. Engem fiatalon Ferenc pápa nyitottsága fogott meg: ő minden kérdésre mer beszélni, miközben megőrzi az Egyház örök értékeit. Képes meg-

érték a számára. Fontos, hogy ezt az üzenetet eljuttassuk hozzájuk, hogy ráébredjenek erre az igazságra.

– Az eddigi tapasztalata mit mutat, sikerül eljuttatni az emberekhez ezt az üzenetet?

emberek között, és felkínálunk nekik az evangéliumot, hogy megismerhessék az életükre vonatkozó, nekik is szóló üzenetet.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita,
Lambert Attila

Maradjon meg világító mécsesnek!

A nyolcvanéves Jakubinyi György nyugalmazott érseket ünnepi kötettel köszöntötték Gyulafehérváron

Nyolcvanadik születésnapja alkalmából Jakubinyi György nyugalmazott érseket szentmise keretében köszöntötték február 24-én a gyulafehérvári székesegyházban. XIV. Leó pápa jókívánságait Giampiero Gloder érsek, apostoli nuncius tolmácsolta, szentbeszédet Kovács Gergely érsek mondott. A papok, a szerzetesek és a hívek nevében ünnepi kötettel köszöntötték a nyugalmazott főpásztort.

Az ünnepélyes bevonulást követően a szentmise kezdetén Giampiero Gloder érsek, Románia és a Moldovai Köztársaság apostoli nunciusa olasz nyelven köszöntötte Jakubinyi György nyugalmazott érseket, tolmácsolva neki a Pietro Parolin bíboros által küldött levélből XIV. Leó pápa üzenetét. A nuncius felidézte, hogy 1980. március 29-én kelt táviratában Szent II. János Pál pápa, miközben nem csekély fájdalommal elfogadta Tiszteletreméltó Márton Áron püspök lemondását, három olyan szót használt, amelyek azóta szállóigévé váltak a százharminc évvel ezelőtt született nagy püspök jellemzésére: *Integerrimus Domini famulus* – az Úr becsületes szolgája. A nuncius úgy fogalmazott: meggyőződése, hogy Jakubinyi György érseknek a Gyulafehérvári Főegyházmegye élén ellátott hűséges szolgálata Tiszteletreméltó Márton Áron példájának fényében bontakozott ki. Giampiero Gloder érsek ezután jókívánságait fejezte ki az ünnepelt nyugalmazott főpásztornak, és köszönetet mondott az Egyház javára végzett szolgálataiért. Ezt követően felolvasta azt a Pietro Parolin bíboros által küldött levelet, amelyben a Szentatya imádságos közelségéről biztosítja a nyugalmazott gyulafehérvári érseket, és jókívánságait küldi neki. A pápa üzenetében hálát ad Jakubinyi Györgynek a *Szentírás* iránt tanúsított szeretetért, azokért a kutatásokért, amelyek Isten igéjének mélyebb megismerését szolgálták, és azért, hogy e kapott ajándékokat nagylelkűen mások szolgálatába állította.

Jakubinyi György nyugalmazott érsek ezután mint a szentmise főcelebránsa köszöntötte az összegyűlt egyházi méltóságokat, a papokat, a megszentelt életet élőket és a hívő közösséget. „A Jóisten kegyelméből megéltam a nyolcvanadik évet” – mondta, hozzátéve, hogy illő követni Szent Pál biztatását: „Adjatok hálát mindig mindenért Urunk Jézus Krisztus nevében az Istennek, az Atyának!” (Ef 5,20) Emlékeztetett arra, hogy a szentmisében a szentlecke Mátyás apostol kiválasztásáról szólt, akit Júdás helyére választottak a tizenkét apostol közé. Az evangéliumban Jézus az Isten és a felebarát szeretetének új parancsát adja nekünk: úgy kell szeretnünk egymást, ahogyan Jézus szeretett, aki életét adta értünk.

Isten hív, ő választ ki

A szentírási részek felolvasása után Kovács Gergely gyulafehérvári érsek szentbeszédében emlékeztetett arra, hogy Szent Mátyás apostol ünnepén a meghívás titkára és csodájára emeljük tekintetünket. Az apostol történetében a mi életünk titka is megjelenik. Pályaválasztáskor a fiatal mesterséget, szakmát választ, de a papi hivatást nem lehet választani, arra Isten hív, ő választ ki – fogalmazott. Az érsek kifejtette, hogy a hivatás nem pusztán feladat, hanem egy egész életre szóló küldetés, ami minden ember életében jelen van, de csak akkor válik termékenyvé, ha engedelmes szívvel válaszolunk rá.

Az ünnep „hálaadás azért az életért, amelyben a meghívás hűséges válasza talált”, ugyanis Jakubinyi György nyugalmazott érsek évtizedeken át gazdagította Egyházunkat. Ifjú korában meghallotta a meghívást, amelyhez hűséges maradt. Hosszú éveken át tanította a kispapokat (köztük a szentbeszédet mondó Kovács Gergely érseket is – a szerk.), bevezetve őket a *Szentírás* szeretetébe. A főpásztor arra kérte a Mindenhatóat, hogy az ünnepeltet ajándékozza meg „további erővel, lelki békével és az ő közelségének örömeivel. A bölcsesség és a tapasztalat, amelyet nyolc évtized érlelt, továbbra is maradjon világító mécses”.

Mindenben kövessétek püspökötöket!

A szentmise végén Bójte Csongor kifejezte a közösség háláját a nyugalmazott érsek életéért, „amely a papi hivatás csendes komolyságában, a tanítás felelősségében és a püspöki szolgálat terhében formálódott”. Köszönetet mondott a „szolgálatért, amely nem önmagára irányult, hanem Krisztus Egyházára és a rábízott népre”.

Böcskei László nagyváradai megyéspüspök, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia (RKPK) elnöke személyes hangvételű köszöntőjében felidézte azt az emlékezetes napot, amikor 1971-ben Márton Áron püspök bemutatta fiatal papjait Szent VI. Pál pápának. Ott volt közöttük Jakubinyi György érsek is. „Akkor a szent pápa ezeket a szavakat mondta és véste érsek atya szívébe: Mindenben kövessétek püspökötöket! Azaz tanuljatok a püspökötöktől, mert szent – és ez a mondat nemcsak dicséret volt, hanem küldetés, örökség, lelki iránytű egy egész életre” – idézte fel Böcskei László püspök. Hozzátette, hogy a nyugalmazott érsek nemcsak tanulta és élte, hanem tovább is adta ezt a katedránál, az

irodában és a szószéken. „Ma, Szent Mátyás apostol ünnepén itt, a gyulafehérvári székesegyházban mi is együtt mondjuk, amit talán nem mondtunk ki elégszer: Isten ajándéka vagy közösségeink számára, és ugyanazzal a szeretettel tekintünk rád, amellyel egykor a fiatal pap tekintett püspökére. Hálát adunk, és tanulni szeretnénk, erőt meríteni ebből az Istennek ajándékozott életből” – fogalmazott az RKPK elnöke.

Minden folyó a tengerbe ömlik

A Gyulafehérvári Főegyházmegye papjai, szerzetesei és hívei Jakubinyi György érsek nyolcvanadik születésnapja alkalmából ajándékkal készültek. Az ünnepi kötet összeállításában tanítványok, biblikus és teológus kollégák, az Egyház és a művészettörténet képviselői, valamint az érsek által támogatott fiatalabb nemzedék tagjai vettek részt. Oláh Zoltán nagyprepost, egyetemi intézeti igazgató elmondta, a könyv első része teológiai, filozófiai, művészeti és egyháztörténeti tanulmányokat tartalmaz, míg a második részt rövidebb visszaemlékezések alkotják. A kötet címe – *Minden folyó a tengerbe ömlik* – a *Prédikátor könyvének* egyik bibliai versére utal.

Miután Kovács Gergely érsek átnyújtotta az ünnepeltnek az ajándékkötetet, Jakubinyi György érsek köszönőszavaiban kifejezte háláját mindazokért a családtagokért, lelkiatyáért, tanárokért, iskolatársakért, munkatársakért, barátokért és jövevőkért, akik elkísérték életútján. Köszönetet mondott mindazoknak, akik jelenlétükkel vagy imáikkal támogatták, és Isten áldását kérte rájuk.

A szentmise után a papság átvonult az érsekség udvarára. A jelenlévők a kijáratnál egy erre az alkalomra készült emlékképet kaptak ajándékba.

Forrás: Romkat.ro
Fotó: Geréd Zsolt/Foto Marco

Az 1914-es debreceni bombamerénylet áldozataira emlékeztek a görögkatolikusok

1914 februárjában Miklósy István görögkatolikus püspök levelet kapott egy nagykarolyi származású hívtől, melyben azt írta: csomagot szeretne küldeni neki, benne száz koronával, egy leopárdbőrrel és egy templomi csillárral. A küldemény február 23-án meg is érkezett a Kereskedelmi és Iparkamara épületének első emeletén található püspöki rezidenciára.

Miklósy István átvette a csomagot. Mielőtt kinyitották volna, egy telefonhívás miatt távozott a helyiségből, ezért Kriskó Elek írnot kérte meg annak felbontására. A szobában Kriskón kívül Jaczkovics Mihály püspöki vikárius, Slepkovszky János püspöki titkár és Csath Sándor egyházmegyei ügyész tartózkodott. A felbontás közben lépett be a szobába Dávid József ügyvédbojtár. Slepkovszky egy baltával látott hozzá a doboz felnyitásához. Ebben a pillanatban az épületet hatalmas robbanás rázta meg, melynek ereje kidöntötte a falakat, átszakította a födémeket és a szomszédos épületeket is megromgálta. A püspöki hivatal több

munkatársa megsérült. A csomagba rejtett pokolgép három ember életét oltotta ki.

A csomaghoz legközelebb álló Jaczkovics Mihály püspöki helynök és Slepkovszky János püspöki titkár testét a bomba darabokra tépte. Csath Sándor egyházmegyei ügyész néhány órával később a kórházban halt bele sérüléseibe. Jaczkovics ötvenhat, Slepkovszky harminchárom, Csath harminckilenc éves volt ekkor. Rájuk emlékezett a Debreceni Görögkatolikus Parókia közössége február 22-én, az igazhitűség vasárnapján.

A nap szentírási szakasza Fülöp és Nátánaél meghívását idézte fel. Az Attila téri Istenszüzlő Oltalma görögkatolikus főszékesegyházban tartott Szent Liturgián Seszták István főhelynök mondott homíliát, melyben a bombamerénylet áldozatairól is megemlékezett. Kiemelte: az Egyház a nagyböjti időben elhangzó evangéliumokkal próbál

JACZKOVICS MIHÁLY PÜSPÖKI HELYNÖK.

SLEPKOVSZKY JÁNOS PÜSPÖKI TITKÁR.

CSATH SÁNDOR PÜSPÖKI ÜGYÉSZ.

közelebb vinni az apostolok által is megélt felismeréshez: „Megtaláltuk a Messiást”. Látni, hallani, megtalálni – ezek a mozzanatok többször is szerepelnek *János evangéliumának* ebben a részében.

A nagyböjti utazás segít, hogy amit szemünkkel látunk, azt szívünkkel is fölfedezzük. A merényletben elhunyt vértanúk lelki nyugalmaért nem csak a templomban imádkoztak. Az Iparkamara utcán Seszták István főhelynök, Nyírán János fődiakónus és Sivadó Miklós debreceni parókus végezték el a

Pannichida szertartását, melynek végén a jelenlévők elhelyezhették koszorúikat a bombamerénylet helyszínén álló emléktáblánál.

Seszták István a megemlékezés zárásaként hangsúlyozta: a száztizenkét évvel ezelőtt történt tragédia, a két áldozópap és az ügyvéd halála megerősítette a Görögkatolikus Egyházat nem csupán Debrecenben, de az egész Kárpát-medencében.

Forrás és fotó:

Hajdúdorogi Főegyházmegye

A cserkészmozgalom alapítójára emlékeztek

A cserkészek világszerte február 22-én emlékeznek meg a mozgalom alapítójáról, Robert Baden-Powellről és feleségéről, Olave Baden-Powellről, akik ugyanezen a napon születtek. A World Thinking Day alkalmából Tatán találkozott a katolikus szellemiségű Európai Útmutatók és Cserkészek Egyesülete (FSE) két magyarországi csapata, hogy együtt ünnepeljen a Magyar Cserkészszövetség tatai csapatával.

Az eseményen az FSE – Mosonmagyaróvár 1. sz., az FSE – Budapest 2. sz. cserkészcsapatok, valamint a helyi, a Magyar Cserkészszövetséghez tartozó tatai, 722. sz. Öveges József Cserkészcsapat vett részt. A fiatalok a cserkésztvörvény negyedik pontjának – A cserkész mindenkinek barátja és testvére

minden cserkésznek – szellemében tölthettek el együtt egy egész napot. A program a görögkatolikus Szent Liturgián való részvétellel kezdődött, amelynek főcelebránsa Krisztián Vincze volt. A templom, amely általában néhány tucat hívt fogad, most megtelt fiatalokkal és gyerekekkel.

A Bláthy Ottó Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium adott otthont a nap további eseményeinek. A fiatalok egy nagyszabású játék keretében ügyességi, együttműködést és kreativitást igénylő feladatokat teljesítettek, miközben ének, ima és sok-sok nevetés töltötte meg a termeket. A nap végén, miután a különböző csapatok ajándékokat cseréltek egymással, Tóth Tamás egyháztörténész, cserkész záróáldást adott. A levegőbe repültek a sapkák és kalapok, miközben a résztvevők az Európai Cserkészek jelmondatát kiáltották: „Ad Mariam, Europa! – Máriához, Európa!”

A World Thinking Day Tatán nemcsak megemlékezés volt, hanem élő bizonyítéka annak is, hogy a cserkészlet ma is képes közösséget építeni, hidakat verni és reményt adni.

Forrás és fotó: Európai Útmutatók és Cserkészek

Jubileumi év kezdődött Sárváron

A Szent László király templom centenáriumáról

Száz évvel ezelőtt (1926. június 27-én, Szent László ünnepén) szentelte fel Mikes János szombathelyi megyéspüspök az átépített, kibővített sárvári Szent László király templomot. Erre emlékeznek egy éven át a vasi kisvárosban, ahol február 22-én püspöki szentmisével vette kezdetét a centenáriumi ünneppsorozat, amely jövő év Szent László napjáig tart.

Székelly János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke mutatta be a jubileumi eseménysort megnyitó szentmisét a száz éve felszentelt Szent László-templomban, Sárváron.

Szentbeszédében a főpásztor az evangéliumhoz kapcsolódva emlékeztetett: a sátán arra próbálja meg rávenni Jézust, hogy a köveket változtassa kenyérré, és adjon kenyeret a népnek; akkor királlyá teszik, követik és ünneplik majd őt. A könnyű utat kínálja a dicsőséghez, és nem azt, amit a mennyei Atya kijelölt Jézus számára, és amelynek elengedhetetlen része a kereszt.

Az igazi messiási út

Azt is mondja a sátán Jézusnak, hogy vesse le magát a templom faláról – a zsidók ugyanis úgy várták a Messiást, hogy a templomterre érkezik az égből. Ha Jézus így érkezik meg, hittek volna neki, és leborulnak előtte. De Jézus az egyszerű, szegény, szenvedő Messiás útját választja. A kísértő az utolsó pillanatban is

megjelenik: a zsidók azt kiabálják Jézusnak, hogy szálljon le a keresztről, és akkor hisznek neki. Jézus utoljára is nemet mond, és vállalja a nehezebbik utat, az egyszerűség, a szegénység, végül a kereszt útját: az igazi messiási utat.

A mi életünk nagy kísértése is éppen ugyanez. A sátán nekünk is ezt súgja a fülünkbe: Szállj le a keresztről, miért gyötöröd magad, neked is jogod van a boldogsághoz, könnyebb élethez! Miért lennél hűséges egy nehezen elviselhető házastársához? Miért kellene adnod a szegénynek? Miért kellene időt szánnod Istennek? Járd a könnyebb utat! Ne hallgassunk a sátáni hangra, amely arra hív, hogy válasszuk a széles, könnyű utat! Válasszuk a keskeny, a nehezebb utat, a hiteles szeretet és önátadás útját – biztatott Székelly János.

A templomépítő Szent Lászlót ábrázoló freskó kapcsán (Sós István az 1930-as évek végén, az 1940-es évek elején készítette, miután a templom 1926-os bővítése után sor került a belső dekoráció befejezésére – a szerk.) a püspök kiemelte: Szent László legkedvesebb temploma a nagyváradi templom volt, életrajza szerint sokat imádkozott ott. Egy alkalommal az egyik katona úgy látta imádkozni, mintha lebegne: átjárta őt Isten tüze, kegyelme. A főpásztor azt kérte a hívektől, amikor a sárvári templom kövezetére letérdenek, jusson

eszükbe Szent László példája: az ima erőforrás, mely az embert önmaga kényelmessége fölé emeli: kitágítja a szívünket, amit betölt Isten ereje, kegyelme, békéje.

A sziklahitű

Az ima az élő hit jele: ha valaki tudja, hogy Isten valóság, a legfontosabb személy életünkben, akkor természetes, hogy mindennap beszélgetünk vele, merítünk a forrásból. Szentbeszédében harmadik vezérgondolatát a templom másik, Szent Lászlóhoz kötődő freskójának feliratához – „Szent László, a sziklahitű” – fűzte Székelly János.

Hangsúlyozta: Szent László volt az, aki Szent István életművét megmentette, megújította. Ugyanarra a sziklára épített, mint István: a hit sziklájára. Ez az igazi szikla, amire ma is jövőt építhetünk; nincsen más – húzta alá a főpásztor, hozzátéve: Európának és a magyar nemzetnek is akkor van jövője, ha mi is ugyanerre a sziklára építünk. „Bennem is megvan-e a sziklahit? Hiszek-e, mivel látom a világ isteni művét? Hiszek-e sziklaszilárdan a Teremtőben?” – tette fel a kérdéseket Székelly János.

Végül azt kérte: építsük ma is a hit sziklájára egyéni életünket, családjaink életét, a város és nemzetünk jövőjét, amelyre Szent István és Szent László építettek. A szentmise végén Várhelyi Tamás plébános bemutatta az évfordulóra készített ünnepi kiadványt.

Forrás és fotó:
Szombathelyi Egyházmegye

Az eutanázia és a jó halál kegyelme

Podcastsorozat Székely János püspökkel

2025 őszén *A szeretet dallama* címmel podcastsorozatot indított a Magyar Katolikus Egyház, melyben Székely János szombathelyi megyéspüspökkel, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökével beszélgetnek aktuális témákról. A kététhetente közzétett adások műsorvezetője Kuzmányi István állandó diakónus, a *Magyar Kurír* főszerkesztője.

A podcastsorozat kilencedik adásában Székely János püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke az élet szentsége, méltósága és védelme az emberi élet végén kérdéskörét járja körül.

A főpásztor bemutatja a *Biblia* tanítását a hosszú életben megélt időről, a szenvedésről és halálról. Rámutat az élet végi döntések kérdéskörében az aktív és a passzív eutanázia közötti különbségre. Karsai Dániel ügyében is

elmondja a véleményét, továbbá rámutat arra, mi az Egyház tanítása az eutanáziával összefüggésben. Székely János hangsúlyozza a palliatív, a hospice-ellátás fontosságát, és elmondja azt is, miben volt példaértékű az a kommunikáció, mely Ferenc pápa egészségi állapotáról szóló híradásokat jellemezte a halálát megelőző időszakban. Végül, de nem utolsósorban a jó halál kegyelmére is rávilágít a püspök.

A *szeretet dallama* podcast kilencedik adását február 25-én, szerdán 7 órakor adja közre az MKPK Sajtóirodája, amely elérhető a Magyar Katolikus Egyház YouTube- és Spotify-csatornáján. Az adás a Magyar Katolikus Rádió stúdiójában készült. A rádióban a podcast február 25-én, szerdán 11 órától hallgatható meg.

A következő résszel március 11-én, szerdán jelentkezőnk, ennek témája a cigányság lesz. A korábbi adások visszanezethetők és -hallgathatók a Magyar Katolikus Egyház YouTube-és Spotify-csatornáján.

Fotó: Merényi Zita (archív)

Nő a keresztelések száma

Cigánypasztorációs találkozó Egerben

Az Egri Főegyházmege Cigánypasztorációs Tanácsa február 26-án tartotta meg éves ülését az Egri Érseki Hivatalban. A tanácskozáson szó esett az elmúlt év eseményeiről, jó gyakorlatairól, a személyes kísérés jelentőségéről, valamint a szakemberek előtt álló aktuális feladatokról is.

Ternyák Csaba egri érsek köszöntötte a megjelenteket, sorra véve az egyházmege területén működő cigánypasztorációs közösségeket. Örömet fejezte ki, hogy a keresztelések számának jelentős növekedésében is látható az elhivatott lelkipásztorok, szerzetesek és világi hívők munkája.

Szerző Rita Judit TORG nővér a ferences kishívők arlói szolgálatáról beszélt. A nővérek 1994-ben telepedtek le Arlón, abban az időszakban, amikor a gyárak bezárása kapcsán nagyon sokan munkanélküliek lettek, emiatt az evangelizálásról a szociális segítségnyújtásra tevődött át a hangsúly. A nővérek többéves tevékenységének köszönhetően ma már az eredeti elképzelésüknek, céljuknak is eleget tudnak tenni, és számos lelkesítő programot, nemzetközi tábor szerveznek. Ezeket nemcsak az alapvető isteni parancsokat tanítják meg a gyermekeknek, hanem élménypedagógiai módszerekkel is segítik őket a tanulásban, a mozgásfejlesztésben, a szocializációs képességek kialakításában.

Előadása végén Judit nővér munkájuk eredményéről, sikeres életutakról számolt be. Be-

mutatott néhányat az elmúlt években általuk kísért fiatalok közül, akik ma már rendezett családi körülmények között élnek, és megállják a helyüket a munka világában. A nővérek hisznek a preevangelizációban, amelynek során a Szentlélek működése csodákat eredményez.

Molnár-Gál Béla országos cigánypasztorációs referens a kazincbarcikai Don Bosco-iskolában és a családok körében szerzett tapasztalatait osztotta meg. Hangsúlyozta, hogy a cigánypasztoráció nem ér véget az iskola kapuin belül. A legfontosabb, hogy önműködővé kell tenni a közösségeket. Rámutatott, hogy a személyes kísérés lelkiileg megterhelő, épp ezért a segítők

lelki támogatására is nagy hangsúlyt kell fektetni.

Balázs József cigány kisebbségi lelkész a 2025-ös esztendő cigánypasztorációs tevékenységéről számolt be. Elhangzott, hogy fontos a bizalomépítés, az ösztöndíjprogram, amivel a roma diákok tanulását támogatják. A szentségi felkészítések statisztikai adatai mutatják, hogy nőtt a megkeresztelték száma mind a gyerekek, mind pedig a felnőttek körében.

Koós Ede, az egyházmege cigánypasztoráci-

ós referense az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) Roma Szakkollégiumának életéről tartott előadást. 2012-ben indult a Roma Szakkollégium az egyetemen. A szakkollégiumi lelkesítő munka örömeiről és kihívásairól szólva elmondta, keresztény hittartalmú programokat szerveznek, mint például keresztény értékeket közvetítő tanulmányi kirándulás, lelkinapok, imaestek, de más, a cigánypasztoráció keretein belül szervezett programokat is kínálnak a hallgatók számára.

Forrás: Egri Főegyházmege
Fotó: Vozáry Róbert/
Szent István Televízió

Hit és tudás találkozása

Ünnepélyes diplomaátadó a Pázmány BTK-n

Több mint százhusz hallgató vette át oklevelét február 21-én a Szent István-bazilikában, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karának diplomaátadó ünnepségén.

„Merrefelé merjek elindulni? Mibe kapaszkodjak, amikor meghozom életem legfontosabb döntéseit? Ha nincs hitem, el sem merek indulni, és ez a bátortalanság a legrosszabb” – fogalmazott köszöntőbeszédében Birher Nándor Máté, a PPKE BTK dékánja. Szavai egy olyan pillanatban hangzottak el, amikor kézzelfoghatóan is lezárult egy időszak: a hallgatók a Szent István-bazilikában várták, hogy átvegyék oklevelüket, és ezzel formát öltson mindaz a tudás, amelyért évekig dolgoztak.

A dékán ugyanakkor arra is rámutatott, hogy mindaz, amit a végzetek magukkal visznek, több annál, mint amit a vizsgákon mérni lehetett. Egy olyan korban, amikor a világ működéséről egyre pontosabb leírások állnak rendelkezésünkre, és amikor a technológia már teljes szövegeket, elemzéseket is képes létrehozni, egyre kevésbé az a kérdés, hogy mit tudunk – és

egyre inkább az, hogy merre induljunk tovább. És vannak döntések – hangsúlyozta –, amelyekhez nem elegendő a tudás: hit is kell hozzá. „Ha az ember nem mer dönteni, akkor csak sodródik” – tette hozzá, kiemelve, hogy a Pázmány BTK nemcsak tudást kíván adni, hanem hitet és közösséget is: olyan kapaszkodókat, amelyek segítenek eligazodni akkor is, amikor nincs egyértelmű válasz. A közösség ereje különösen fontossá válik egy olyan korban, amikor könnyű elszigetelődni; a pázmányos tapasztalat azonban azt mutatja, hogy az egyetemen születő kapcsolatok és közös értékek később is megtartó erővé válhatnak.

A döntésekhez szükséges belső tartásról Kuminetz Géza, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora is szólt ünnepi beszédében, kiemelve, hogy a diploma „útravaló és jogosítvány” az élet iskolájába, de csak akkor segít valóban helyet találni benne, ha a szakmai tudás mellett az ember hiteles identitást és szilárd értékrendet is épít magában.

A hallgatók nevében Kotánczi Hanna, a Hallgatói Önkormányzat elnöke szólt a végzettekhez, felidézve az egyetemi évek közös élményeit, míg az öregdiák-közös-

ség képviselőjében Martí Zoltán, az Alumni Tanács tagja köszöntötte az új diplomásokat, hangsúlyozva, hogy az oklevél egy életre szóló

zelfogható formát öltött – és kezdetét vette egy másik, amelyben már mindenkinek saját döntései adják meg az irányt. A Pázmány BTK friss

közösséghez való tartozást is jelent. A Pázmány nemcsak tudást ad, hanem gondolkodásmódot, tartást és irányítást is – olyan örökséget, amely a későbbi döntésekben is támaszt nyújthat.

A bazilikában átvett oklevelek így egyszerre jelentették a lezárást és a kezdetet is. Lezárult egy meghatározó életszakasz, amelynek éveit alatt a megszerzett tudás most kéz-

diplomásai azonban nem üres kézzel lépnek tovább: magukkal viszik azt a hitet, közösséget és szemléletet is, amely az egyetemen eltöltött években formálódott bennük, és amely a jövő bizonytalanabb pillanataiban is tájékozódási pont maradhat.

**Forrás és fotó:
PPKE Bölcsészeti-
és Társadalomtudományi Kar**

Az emberkép és a fenntartható gazdaság összefüggései

Díszdoktorokat avattak a Pázmányon

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) díszdoktorává avatták Sir Partha Dasgupta közgazdászprofesszort és Szentmártoni Mihály SJ pszichológusprofesszort február 26-án Budapesten, a Központi Papnevelő Intézet dísztermében.

Az ünnepélyes díszdoktoravatáson a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) egyetemi tanácsa és Székely János, a PPKE nagykancellárja, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke mellett jelen volt többek közt Kocsis Fülöp görögkatolikus metropolita; Áder János volt köztársasági elnök, a Kék Bolygó

Sir Partha Dasgupta átveszi a díszdoktori oklevelet

Alapítvány elnöke; Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora; Sebestyén József, a Veszprémi Érseki Főiskola rektora; Törő András, a római Pápai Magyar Intézet vezetője, valamint a hazai tudományos élet számos képviselője.

Az egybegyűlteket Kumintz Géza, a PPKE rektora köszöntötte, majd Székely János püspök, a PPKE nagykancellárja, az MKPK elnöke méltatta a díszdoktorrá avatandó professzorok munkásságát, rámutatva az ember transzcendentális nyitottságát is figyelembe vevő pszichológia hitelességére. Emellett hangsúlyozta a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos gazdasági és társadalmi megfontolások összefüggéseit, illetve az ezen összefüggések számszerűsítését célzó kutatások fontosságát.

Áder János volt köztársasági elnök, a Kék Bolygó Alapítvány elnöke Sir Partha Dasgupta közgazdászprofesszort laudálta. Beszédében kiemelte, hogy Dasgupta professzor figyelmet természetesi erőforrásaink végeességére. Emlékeztetett, hogy a Római Klub által kiadott,

A növekedés határai című kötet vagy a *Közös jövőnk* című Brundtland-jelentés megmutatta, hogy a technológiai fejlődés túlhasználja a Föld erőforrásait. „Sir Partha Dasgupta a legszegényebb régiók gazdasági lehetőségeit kutatta, innen érkezett ebbe a párbeszédbe. Azt vizsgálta, milyen összefüggés van a társadalmi lemorzsolódás, a lehetőségek beszűkülése és a természeti erőforrások állapota között. Az ökológusokkal való beszélgetések nyomán Sir Parthát egyre intenzívebben kezdte el foglalkoztatni az ökoszisztémák állapotát a mérlegkönyvben tudatosan feltüntető közgazdaságtan.” A *biodiverzitás közgazdaságtana* című, Dasgupta-jelentésként közismertté vált munkája 2021-ben látott napvilágot, és a témával foglalkozók viszonyítási pontjává vált. Egyértelművé lett, hogy a termelékenység megítélésének gyakorlata tévút, mert kizárólag a bruttó hazai termék (GDP) számszorain alapul, és a természeti tőkében tapasztalható értékvesztés a statisztikákban nem jelenik meg kellő súllyal. A Dasgupta-jelentés paradigmaváltást hozott a közgazdaságtanban. Láthatóvá tette a természet sokszor láthatatlan hanyatlásának gazdasági hatásait.

A laudáció után Székely János püspök, a PPKE nagykancellárja átadta Sir Partha Dasgupta közgazdászprofesszornak a díszdoktori oklevelet. A professzor az oklevél átvétele után arról az Áder János által is említett szemléletbeli fordulatról – és e fordulatnak a fenntartható fejlődést szolgáló következményeiről – beszélt, amely az emberi személyt már nem önmagában, minden mástól elszigetelten nézi, hanem mint a természet részét, hiszen az ember már testének alkotóelemei révén is egy nagy rendszerhez tartozik.

Sir Partha Dasgupta Dakában (ma Banglades) született 1942-ben, és Váránasziban, Delhiben és Cambridge-ben tanult, a Cambridge-i Egyetem emeritus oktatója, a Frank Ramsey-ről elnevezett közgazdaságtan-professzori katedra birtokosa és a cambridge-i St John's College tagja, a világ egyik legtekintélyesebb közgazdásza. (Forrás: *Kék Bolygó Alapítvány*)

Szentmártoni Mihály SJ pszichológusprofesszort Birher Nándor, a PPKE BTK dékánja méltatta. A jezsuita szerzetes zágrábi és római tanulmányait követően a pszichológia tudományában mélyült el, majd a Pápai Gergely Egyetem

pasztorálpszichológia tanszéke professzoraként vált nemzetközileg ismertté. „Tanított, kutatott, és mindenekelőtt formált: papnövendékeket, szerzeteseket, lelkivezetőket és világi szakembereket egyaránt.”

Szentmártoni Mihály SJ pasztorálpszichológia területén végzett munkássága a papi és szerzetesi hivatás pszichológiai megalapozása terén úttörő jelentőségű. Munkája hozzájárult ahhoz, hogy a hivatásgondozásban a pszichológiai szűrés, a személyiségvizsgálat és a kísérés természetesebb és elfogadottabb gyakorlattá váljon. A pszichológiaprofesszor bibliográfiája 534, nyomtatásban megjelent címet tartalmaz. Ezek között van húsz könyv, valamint tanulmányok és ismeretterjesztő cikkek sokasága. Az elmúlt évtizedekben a világ számos országában tartott lelkigyakorlatokat, több római kollégium hívta gyónatónak vagy lelkivezetőnek, köztük a Collegium Germanicum et Hungaricum és a Pápai Magyar Intézet is. Magyarországon

Szentmártoni Mihály SJ a Pázmány díszdoktora

különösen jelentős a szerepe a lelkipásztori pszichológia elfogadtatásában és a papképzés pszichológiai megerősítésében. Hatása érezhető több hazai egyházi felsőoktatási intézményben, köztük a Pázmány Péter Katolikus Egyetem képzési szemléletében is – tette hozzá Birher Nándor, a PPKE BTK dékánja.

Szentmártoni Mihály SJ a díszdoktori oklevél átvétele után rövid előadást tartott a misztikus tapasztalat pszichológiai szempontú megközelítéséről. Mint mondta, ez a tapasztalat nem kiváltság, hanem minden hívő számára nyitott lehetőség, s hozzátette: a magyar nemzeti karakter alapvetően misztikus beállítottságú (külön említette ezzel kapcsolatban Váci Mihály, Pilinszky János, valamint Marton Boldizsár Marcell karmelita szerzetes műveit, gondolatait).

Előadásában megkülönböztette a nagy, közismert misztikusokat, valamint a „kis misztikusokat” (általában minden ember meghívottságára, különösképpen Lisieux-i Szent Teréz kis útjára utalva ezzel) az álmisztikusoktól. Beszéde végén meghatottan mondott köszönetet a díszdoktori címért, megemlítve, hogy a kommunizmus idején Nyíri Tamás professzor hívta őt pszichológiát tanítani a budapesti Római Katolikus Hittudományi Akadémiára, de ezt az akkori politikai vezetés kategorikusan elutasította.

Körössi László
Fotó: Lambert Attila

Fordulat az Egyházban?

Teológiai konferenciát tartottak az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán

Teológiai konferenciát szervezett a váci Apor Vilmos Katolikus Főiskola a II. Vatikáni Zsinat lezárásának 60. évfordulója alkalmából február 21-én. Az előadások a zsinat ma is aktuális kérdéseit tárgyalták, többek között szó esett a keleti politikáról (Ostpolitik), a kortárs filozófusok eszmérendszeréről, a hívek liturgikus képzéséről, a laikusok szerepéről az Egyházban.

A konferencia résztvevőit Marton Zsolt megyéspüspök köszöntötte. Emlékeztetett a zsinat alapelveire, különös hangsúlyt helyezve az isteni és emberi, a maradandó és változékony elemekre.

A délelőtti kerekasztal-beszélgetésen az előadók részvételével elsősorban elvi alapon gondolkodtak a II. Vatikáni Zsinatnak a szellemtörténetben elfoglalt helyéről, hogy mennyire töltötte be a funkcióját, milyen dokumentumokat adott ki, és hol tartunk ezek feldolgozásában, a fejlődésben, és az Egyház adekvát válaszokat ad-e a kor és a szekularizáció kihívásaira.

Ostpolitik

Fejérdy András történész, az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, igazgatóhelyettese a vatikáni Ostpolitik történeti és eszmei alapjait tekintette

át. Rámutatott, hogy a II. Vatikáni Zsinat nemcsak teológiai, hanem diplomáciai értelemben is fordulópontot jelentett: a szocialista országok részéről is megmutatkozott bizonyos tárgyalási készség, amely 1963-tól konkrét kétoldalú

Varga Péter András filozófus, az ELTE HTK Filozófiai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa a II. Vatikáni Zsinat dokumentumait és Szent VI. Pál pápa *Ecclesiam suam* kezdetű enciklikáját értelmezte. Elmondta,

egyzetésekhöz vezetett. A zsinat utáni időszakban a Szentszék nemzetközi mozgástera megerősödött, és a konkordátumpolitikában mind nagyobb szerepet kapott az általános vallásszabadság szorgalmazása.

60 év távlatából visszatekintve a zsinatra, az a leginkább szembevetendő különbség, hogy a zsinat idején még szinte teljesen keresztények voltak Nyugat-Európa társadalmi. Az időközben lezajlott változás különösen látványos a zsinati

Fejérdy András történész

Varga Péter András filozófus

teológiában vezető szerepet vállaló Németország esetében, ahol 2021 óta a keresztény egyházak kisebbségi helyzetben vannak, ugyanakkor megjelent az indifferens ateizmus.

A zsinatok és a „neo”

Juhász Pál Balázs teológus, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola docente a *Szentírás*, a Szentmagomány és a Tanítóhivatal katolikus értelmezéséről tartott előadást a Trienti Zsinat és a II. Vatikáni Zsinat dokumentumai alapján. Megállapította, hogy a két zsinat eltérő történeti kontextusban, különböző szándékkal gyűlt össze. Hangsúlybeli eltérések kimutathatók köztük, de ellentét nem: a II. Vatikáni Zsinat a vonatkozó trentói tanítást elfogadta és szerves módon továbbfejlesztette.

Lovas Anna filozófus doktorandusz, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola óraadó tanára olyan angolszász vallásfilozófusok eszmerendszerének alapjait ismertette, akiknek pályafutása a II. Vatikáni Zsinattal csaknem egy időben indult, ők maguk pedig a neoklasszikus teizmus irányzatának első generációjához tartoznak. Ezen irányzat vallja Isten mindenhatóságát, mindentudását és végtelen jóságát; ami „neo”-vá teszi, hogy eltérően vélekedik Isten létezésének mikéntjéről.

A délutáni szekcióbeszélgetésen a zsinat utáni kor pasztorációs kihívásaira keresték a választ, beszéltek a plébánia megtartó erejéről, a katolikus iskolák szükségességéről és funkciójáról, a kötelező hittanoktatás szerepéről. A liturgia mint a nevelés fóruma és megtartó ereje is szóba került, amelynek a hittanoktatással szerves egységet kellene képeznie gyerekkortól kezdve.

Lovassy Attila plébános, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola tanára, ismertetett néhány teológiai modellt, hogy mi lehet a vallások szerepe Isten üdvözítő tervében, és ebben a kereszténység és a katolikus Egyház milyen helyet foglal el. Majd a *Szentírástól* kezdve a tanítóhivatali megnyilatkozásokon keresztül bemutatta az Egyház tanításának két végpontját, Krisztus egyetlen és egyetemes üdvözítő voltát, valamint azokat az Egyház gondolkodásában megjelenő kivételes helyzeteket, amelyek esetében az üdvösségre való eljutás a látható és intézményes Egyház keretein kívül is megtörténhet, de mindig Krisztuson és az Egyházan keresztül.

Liturgikus képzés és nevelés

Kajtár Edvárd, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékve-

zető egyetemi tanára Ferenc pápa *Desiderio desideravi* kezdetű apostoli levele alapján beszélt a hívek liturgikus képzésének és nevelésének mibenlétéről. Kitért a liturgikus képzésről való gondolkodás zsinat előtti ívére is, főleg XII. Piusz pápa erről szóló iránymutatását részletezte *Mediator Dei* kezdetű enciklikájában.

Lengyel Zsolt egyházjogász, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola docente, plébános, bírósági (püspöki) helynök, szentszéki bíró a Krisztus-hívók társulásainak jogszabályi hátteréről szólt. Röviden ismertette a lelkeségi mozgalmak történeti hátterét, majd rátért a hivatalos és magántársulásokat érintő 1917-es és a jelenleg hatályban lévő 1983-as *Egyházi Törvénykönyv* szabályaira. Végül az *Opus Sanctissimae Trinitatis* (Szentháromság Műve) hivatalos magántársulás szabályzatát és lelkeségi programját mutatta be.

A hit hitelessége

Pavelczak-Major Dorina katekéta, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola óraadó tanárának előadása rámutatott, hogy az Alfa és a Z generáció vallásosságát a személyesség, a kapcsolati biztonság és a digitális kultúra határozza meg, ami új kateketikai megközelítést igényel. Kiemelte, hogy a fiatalok számára a hit hitelessége elsősorban személyes kapcsolatokban és közösségi élményekben válik megtapasztalhatóvá, ami összhangban áll a zsinat szemléletével. A zsinati megújulás ma abban mutatkozik meg, hogy az Egyház az Alfa és Z generációt meghallgatva, igényeire figyelve, és példát adva hívja őket a Krisztussal való találkozásra.

Zárásként Gloviczki Zoltán rektor az előadásokban elhangzott gyakorlati és pedagógiai elemekre hívta fel a figyelmet, további kérdések feltételére és a zsinati szellemiség elsajátítására, kihívásaira és szerves továbbgondolására ösztönzött, és a zsinati dokumentumok olvasására buzdított.

Forrás: Váci Egyházmegye
Fotó: Apor Vilmos Katolikus Főiskola/
Nagy Sándor

A szeretet igazsága a börtönfalak között

Megemlékezés a kommunizmus áldozatairól

A kommunizmus áldozatainak emléknapjához kapcsolódóan a Magyarországi Mindszenty Alapítvány február 27-én a budapest-józsefvárosi Mindszenty téren tartott megemlékezést, amelyen Martos Levente Balázs püspök mutatott be szentmisét. Az emlékezők koszorúzással és közös imádsággal adtak hálát a hitvallók és vértanúk tanúságtételéért, és megerősítették: minden diktatúra megbukik, de a hűség és a hit megmarad.

A budapesti Józsefváros egyik aprócska tere a Mindszenty tér. Középen áll a tér névadójának, a néhai főpásztor szobra, mögötte pedig a kommunista államrendőrség egykori hírhedt Conti utcai börtöne, a bíboros fogvatartásának helyszíne látható. Mindszenty József életének egyik legmeghatározóbb és legdrámaibb fejezete az 1949–1954 között itt töltött öt esztendő, mikor is teljes elszigeteltségben tartották itt, folyamatos kihallgatásoknak vetették alá, fizikai és pszichikai kényszerrel alkalmazták vele szemben, alvásmegvonással és egyéb megtörési technikákkal próbálták vallomásra bírni. A céljuk az volt, hogy egy kirakatperhez szükséges beismerést kényszerítsenek ki belőle. Ma már nem börtönként működik az épület, de a falai még mindig állnak, és a cellák, a kazamaták sejtetni engedik, milyen embertelen körülmények között éltek itt egykoron a rabok.

Most azonban hálát adni jöttünk ide, ezt fejezi ki a Conti utcai börtön himnusza is: „Nem halt meg a hit és a szeretet az egekig csapkodó gyűlöletben sem. Ami megmaradt belőlük, az sötét zárkám legszebb vigasztaló fénysugaraivá vált.” A börtön már nem működik, a kommunizmus megbukott, ahogy minden diktatúra megbukik, a vértanúk és hitvallók pedig már Istenben örvendeznek.

A kommunizmus áldozatainak február 25-i emléknapjához kapcsolódva gyűltek most össze az emlékezők. A Magyarországi Mindszenty Alapítvány az egész országból meghívta együttműködő partnereit. Jelen volt Balogh Margit egyháztörténész, a 20. századi magyar katolicizmus és különösen Mindszenty József életének és munkásságának elismert kutatója; Lambert Zoltán érseki tanácsos, protonotárius kanonok, az alapítvány Mindszenty-életműdíjasa; Császár István, az alapítvány kuratóriumi tagja; Kuzmányi István állandó diakónus, a *Magyar Kurír* és az *Új Ember* igazgató-főszerkesztője; Érszegi Márk Aurél, a Magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium vallási és diplomáciai kapcsolatokért felelős főtanácsadója; Havasi Bálint, a Zalaegerszegi Múzeumok Igazgatóságának (ZMI) főigazgatója, illetve Szaknyéri Tünde, a ZMI PR-marketingfelelőse, valamint a zalaegerszegi Mindszenty József Katolikus Iskola diákképviselői. A rendezvény zenei közreműködője a Kodály Zoltán Kórusiskola diákkórusa volt, vezényelt Sapszon Ferenc.

Kovács Gergely, Mindszenty József boldogáavatási eljárásának viceposztulátora köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy az a legnagyobb ünnep, amikor a legközelebbi partnerekkel emlékezhetünk együtt a Mindszenty-tisztelet fontos állomásaira. Felidézte, sokáig még a történészek is úgy tudták, a Conti utcai börtön megsemmisült. Kitartó próbálkozások után sikerült végre bejutniuk az épületbe, ahol azonosítani tudták a Mindszenty bíboros fogvatartásának helyszínét. Mára lehetővé vált, hogy a Magyarországi Mindszenty Alapítvány szervezésében évente három alkalommal megnyíljon a látogatók előtt is ez a „szigorúan őrzött rendőrségi objektum”. Hozzátette: 2017-ben nevezték át a teret, amelyen 2018-ban felállították a „szeretett” Mindszenty-szobrot, a börtönből kiszabaduló bíboros alakját megformálva.

A köszöntő után a börtön falán 2025-ben elhelyezett emléktáblánál folytatódott az ünnepség.

Kovács Gergely Németh Jánosnak, az esztergomi bazilika korábbi plébánosának a gondolatát idézte, akit „nagyon szigorú emberként” írt le, s akivel a halála előtt – „ekkorra tündöklővé vált a szíve, lelke, az elméje” – találkozhatott még utoljára. A néhai plébános ekkor osztotta meg vele, mit gondol a pokorról. „A pokol létezik, de üres. A Jóistennél a boldogságban leszünk, még a nagy diktátorok is, mégha nekik lesz is a leghosszabb és legnehezebb az odáig vezető

De azt is üzeni, hogy egyénileg és közösségileg is újra meg újra meg kell küzdenünk ezért a szabadságért a nagyobb és hitelesebb szeretetre. A mi börtöneink nem kőből épültek, hanem megszokásból és a mások iránti közönyből, sőt gyűlöletből. Keresztényként az a feladatunk, hogy a széteső világban az egységet, a reményt és a szeretetet képviseljük.

A püspök a szentbeszédet imádsággal zárta, kérve Istent, hogy Mindszenty Józsefet, az üldöztetésben is hűséges főpáztort megelőbb az Egyház szentjei között tisztelhessek.

Kérdésünkre Kovács Gergely elmondta, a Conti utcai börtön Budapest kellős közepén, viszonylag közel az Andrássy út 60.-hoz, nagyon szigorú, talán a legszigorúbb fogda volt. Az AVH választotta ki ezt a helyszínt, hogy akiket „előkészítettek” a kirakatperekre, azokat utókövetni tudják. Mindszenty bíboros azonban a börtönevei alatt, itt, a magánzárkában vált szentté – mondta a viceposztulátor. Istenkapcsolata itt mélyült el, emberi kapcsolatai itt értékelődtek fel igazán. Azt írta, a cella szűk falai nagyon is alkalmasak a felfelé és a befelé tekintésre. Itt eszmélhetünk rá az olyan hibáinkra, amelyeket odakünn a nagy munkában, a jövés-menésben, a rohanásban egyébként sose vennénk észre, ám itt, roppant magányunkban ezek feltárnak. Ahogy teltek-múltak a napok, hetek, évek, a bezártságban önmagát is egyre jobban megismerte, felfedezte a lelke mélyét: a cella az Istennel való találkozás helye lett számára, ahol még személyesebb és mélyebb válhatott istenkapcsolata. De a társas viszonyok is felértékelődtek a számára; amikor kiszabadult, tanúságtétele alapján azt mondhatjuk,

bűnbánat és megtisztulás.” „Itt három – a nyilas, a szovjet-orosz és a kommunista rezsim áldozatainak emléket megidéz – emléktábla is felhívja a figyelmünket arra, hogy ez itt egy »minipokol«. Mi magunk vagyunk azok, akik poklokot készítünk egymásnak, de azok is, akik mennyországgá változtathatják, és ez megerősíthet bennünket abban, hogy mindig van remény” – fogalmazott Kovács Gergely.

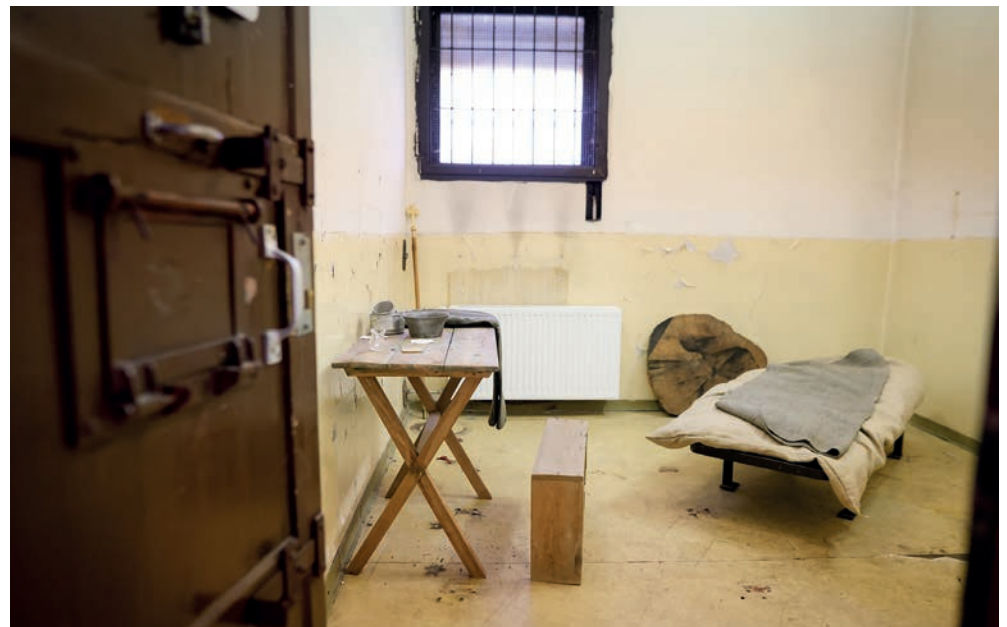
Ezt követően helyezték el az emlékezés korszorúit.

Az ünnepelés szentmisével folytatódott, amelyet Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök mutatott be a Conti utcai börtön épületében. A szűk folyosón állt az oltárasztal, a szellőző forgó rózsablakán keresztül a nap sugara világította be a zárt, sötét teret.

A püspök szentbeszédében arra hívott, emlékezzünk meg mindazokról, akik egykor ebben a börtönben raboskodtak, akiket itt végeztek ki, akiket ártatlanul, koncepciós perekben ítélték el. Kiemelte közülük Olofsson Placid és Mindszenty József alakját, és személyes példájukat a bátor hit, az állhatatos remény és a szeretet tanúságaként állította a hívek elé.

Homíliájának központi témája a szentmise olvasmányai nyomán a bűn, a megtérés, az igazságosság és a szeretet volt. Az *Ezekiel könyvből* vett olvasmány az egyéni felelősség témáját érintette, a hegyi beszéd pedig azt, hogy a keresztény ember igazsága abban áll, hogy mindenkinél jobban szeret, és mindenkit szeret. Ennek feltétele a megtérés útja, amelyet a *130. zsoltár* szófordulata, „A mélységből kiáltok hozzád, Uram...” jelenít meg: az ember saját belső mélységéből, bűnéből és magányából Isten irgalmához kiált, aki felemeli és megmenti őt. Martos Levente Balázs felidézte Mindszenty bíboros börtöneveit, aki szenvedései közepette a zsoltárok szavaiból merített erőt. Tanúsága

azt mutatja, hogy a szenvedés mélyebb belátást eredményezhet: az alázat és a hit révén a megpróbáltatások a lélek nemesedését szolgálhatják, az emberben meg tud születni valami mélyebb belátás és bölcsesség, amely a szenvedésnek is megtalálja az értelmét a nagy egészben, a személy nemesedésében, s így könnyebben fogadja a megpróbáltatásokat alázattal, sőt, talán még haszonnal is.

A börtönben bemutatott szentmise a jelennek is üzen, mégpedig azt, hogyan nyerhetjük el ezt a bizonyos „hasznot”. „Hitünk szerint a szentmise ugyanis különleges kapcsolatot teremt az élő Krisztus és az Ő ünneplő egyháza között, bevonva nagy szeretetgesztusába a mi igyekezetünket, kudarcainkat, a növekedés fájdalmát is.”

valóban szentté vált a börtönben. Az a szeretet, amit régebben csak tanult, itt mélyült el igazán benne. A szentek nem születnek, hanem szentté válnak, mint ahogy Mindszenty is a börtönevei alatt lett azzá.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Keltse fel az Úr Ukrajnára a béke hajnalát!

Imádság a háború kitörésének negyedik évfordulóján

Az Ukrajna elleni orosz agresszió kitörése negyedik évfordulójának előestéjén, február 23-án imádságban kérték a békét Ukrajna és a világ minden országa számára Budapesten a Sant'Egidio közösség tagjai és mindazok, akik meghívásukra egybegyűltek a Gát utcai Kaníziusz Szent Péter-templomban. Szőke Péter, a Sant'Egidio budapesti és regionális felelőse tartott elmélkedést.

A kicsiny, de különösen szép Gát utcai templomban, amely szerényen húzódik meg a kilencedik kerület házai között, a Sant'Egidio tagjai minden hétfőn este fél hétkor imádságban fordulnak az Úrhoz a szegényekért, a betegekért és a békéért. Az ukrajnai háború kitörése évfordulójának előestéjén arra hívták a hívő és jóakarató embereket, hogy együtt imádkozzanak a közösség tagjaival a négy éve szenvedő ukrán népet.

A Sant'Egidio nemzetközi testvéri közösség, bárhol is vannak a világon, különösen is egyességben vannak szenvedő testvéreikkel. Ukrajn közösségüket, amely a háború óta a befogadott menekültekkel nagyra nőtt, rendszeresen látogatják, a barátság jeleként. Példaképpként tekintenek rájuk: az agresszió áldozatait, sokan maguk is menekültként élnek, de vallják, hogy a háború mindent elvehet, de a mások iránti szeretetet, szolidaritást nem veheti el tőlük.

Szőke Péter elmélkedésében emlékeztetett: „XIV. Leó pápa vasárnap (február 22-én – *a szerk.*) az Úrangyala imádságának elmondása után ezzel a felhívással fordult a világhoz: „Hallgassanak el a fegyverek, szűnjenek meg a bombázások, haladéktalanul jöjjön létre tűzszünet, és erősödjön a párbeszéd, hogy megnyíljon az út

a békéhez! A békét nem lehet halogatni: sürgős szükség van rá. Helyet kell találnia a szívekben, és felelős döntésekben kell megnyilvánulnia.”

Szőke Péter hozzátette: „Aki a háború sötéttségében él, annak az élete folytonos nagybőjt. Sőt, nagypéntek. Az ukrán Sant'Egidio közösségben élő testvéreink, bár maguk is nélkülözni kényszerülnek, megosztják kenyerüket az éhezőkkel, fedelet, otthont adnak a háborús menekülteknek, árváknak, özvegyeknek. A darabokban folyó világháború idején – ahogy Ferenc pápa nevezte a jelenlegi helyzetet – ők már megvalósítják a béke egy-egy darabját. Valahányszor egy-egy szegényt, menekültet megvigasztalnak, „felragyog számukra a világlósság, mint a hajnal”, sebeik is gyorsabban

gyógyulnak. A szolidaritás, a cselekvő szeretet foltozza be a városokban a bombatölcséreket, építi újjá romjaiból nemcsak az épületeket, hanem az emberséget is.”

A beszéd után a közösség kérte a békét minden háborútól szenvedő országnak, és gyertyát gyújtva fohászokdtak értük. Ukrajna a 2022. február 24-i orosz inváziót követően a teljes körű háború ötödik évébe lép. A Donyec-medencében (Donbászban) a háború kezdete 2014-re nyúlik vissza: az ország ezen keleti régióiban a fegyveres konfliktus már tizenkét éve tart. A katonai műveletek továbbra is intenzívek a teljes frontvonal mentén, miközben az elmúlt hónapokban fokozódtak az energetikai infrastruktúra elleni rakéta- és dróntámadások. Ez különösen nehéz helyzetet teremtett néhány nagyvárosban, kiváltképp Kijevben.

Az áldozatok pontos számáról nem állnak rendelkezésre pontos adatok. Az ENSZ adatai szerint a civil áldozatok száma meghaladja a tizenötezer főt – közülük hétszázhatvanhat kiskorú –, míg a sebesültek száma túllépi a negyvenegyezeret. A katonai veszteségekről nincsenek hivatalos adatok. A legelfogadottabb becslések szerint körülbelül háromszázezer orosz és száznegyvenezer ukrán katona esett el. A két oldalon a sebesültek összlétszáma ennél jóval magasabb, meghaladja az egymillió főt.

Ukrajna népessége drasztikus csökkenésen ment keresztül: a 2021-es 41,5 millióról (amelyből 3-4 millióan már akkor külföldön éltek) mára huszonkilenc millióra apadt. Az UNHCR adatai szerint 5,75 millió ukrán menekült tartózkodik külföldön, szinte mindannyian uniós országokban, míg becslések szerint további 3,5 millióan élnek az orosz ellenőrzés alatt álló régiókban.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

A győri püspökség munkatársai február 23–24-én kétnapos nagybőjti lelkigyakorlaton vettek részt Tényőn, a múlt évben átadott Emmausz Lelekigyakorlatos Házban. A lelki feltöltődést Császár István atya, a Brenner János Hittudományi Főiskola Kollégiumának igazgatója vezette.

Az ukrajnai háború kitörésének negyedik évfordulóján oklevéllel ismerte el a Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) és munkatársai segítő szolgálatát a Miniszterelnökség. A Híd Kárpátaljáért program keretében végzett folyamatos segítségnyújtásért odaítélt elismerést február 24-én adta át Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes Budapesten.

A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom keretében működő képzőművészeti alkotóközösség, a t'ARS Műhely tagjai most kifejezetten jótékony céllal tevékenykedtek: Budapesten, a Semmelweis Gyermek-klinika Bókay utcai részlegén festették ki a gyógytornára szolgáló szobát a február 14–15-i hétvégén. A jótékonyági alkotómunkában Kabay Tilda, Lőrincz Krisztina, Mecséri Ildikó, Hudik Katalin és Bittsánszky Lotti vett részt.

Nyolcvanéves
az
Újember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünneplve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Az alábbi olvasói levelet egy Indiában szolgáló orsolyita szerzetesnővér adta közre az Új Ember 1974. március 24-i számában.

Az olvasó élménye Indiai mozaik

Jelenleg Ranchiban vagyok, indiai anyaházunkban. Mivel hat évig főnöknő voltam, a regula szerint most egy ideig az egyszerű nővérek rangjába kell vonulni (ha ezt rangnak hívhatja az ember). Apácajelöltekkel foglalkozom. Harmincötven vannak; néhányan Keralából meg Mangalorból, de nagyobb számban helybeliek. Így tehát nem vagyok felelősség nélkül. Fiatal jelöltjeink oktatásában nemcsak paptanárok segítenek, hanem hindu professzorok is. Most például az Indian Social Institute tanárai tartanak hasznos tanfolyamokat.

Sokat szeretnék még tenni az itteni szegény nép érdekében, hogy minél előbb kikerüljenek az embertelen nyomorból. A tudatlanság és a nyomor kiskorúvá teszi az embert, és ettől fel kell szabadulni minden áron. Fontos, hogy megismerjük az egyénnek, a társadalomnak a jogait meg a törzsi jogokat is, hogy megvédehesük a népet az igazságtalanságtól. Sok a tennivalónk ebben a szép, de szegény országban. Sajnos, a korrupció az ország veszélye:

a gazdagok mind gazdagabbak, a szegények meg szegényebbek lesznek. Itt-ott forradalom is előfordul.

Hadd számoljak be egy nagyon szép eseményről, a Ranchiban tartott keresztény egység imanapjáról. Mintegy háromezer hívó gyűlt egybe. Az összejövetelt a szeminárium kertjében tartottuk. Ott voltak a keresztény egyházak képviselői: az anglikán püspök, a protestáns püspök és természetesen a mi érsekünk is. Valamennyien szentbeszédet mondtak. Együtt imádkoztunk, énekeltünk, hogy Krisztus kívánása szerint igazán „egyek” legyünk. Együtt dolgozunk majdnem minden munkakörben, segítjük egymást a nehézségekben. Csak már együtt áldozhatnánk az Úr oltáránál! A missziós területeken a keresztény egység különösen szükséges és fontos. A keresztény felekezetek széthúzása, ellenségeskedése mindig nagy botrány volt a hinduk és a nem keresztények

Az orsolyita misszió elhelyezkedése

szemében. Hála Istennek, ma már közelebb vagyunk egymáshoz, és érzik ezt a nem keresztény testvéreink is.

Üdvözlémet küldöm imádságos megemlékezéssel

Puspa nővér
Orsolyita rendház,
India

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István téri.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországra, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmise után a kistéplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-bérvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggyávátásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: március 6., péntek; április 7., kedd; május 6., szerda; június 6., szombat. A szentmise 7 órakor kezdődnek.

A Könyező Szűzanya tiszteletére, minden hónap 17-én a papi- és szerzetesi hivatásokért mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Kápta-

landomb 12.). Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják szentelési sorrendben, a legidősebbekkel kezdve. A szentmise végén a Kegylőtár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LULKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móríc Zsigmond út 141.) március 12-én 18 órától 15-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelékeinktől”. Március 18-án 18 órától 21-én 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „Az imádság”. Április 2-án 18 órától 5-én 13 óráig húsvéti lelkigyakorlat Schall Tamás atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

MÉCS Napok az Eucharisztiaórl Budapestén, a Budatétényi Verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) március 13-15., péntek estétől vasárnap délutánig. Szeretettel várják minden érdeklődő jelentkezését találkozásra az Oltáriszentségben jelenlévő Krisztussal. A programot Mészáros Domonkos OP atya vezeti. Jelentkezési határidő: március 8., vasárnap. További információ: www.mecshonlap.hu

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmanak terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbbépítéshez szeretnénk segítséget nyújtani gyászoló sorstársaknak, a lehetőségeinkhez mérten. **A Szent Anna Plébánián az első félévben szünetelnek a csoportos foglalkozások!** **A tavaszi Tahí Lelkinapok is elmaradnak!** Csoportos foglalkozások a Pasaréti Közösségi Házban (Budapest II., Pasaréti út 102. – a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőttöként 10 órától 11.30-ig, programvezető: Kovács Virág Kata FMM nővér. Időpontok: 2026. márc. 18.; ápr. 8., 22.; máj. 6., 20. Elérhetőség: viragkata.anonima@gmail.com vagy 06/30-793-0435. Személyes elérhetőségek: kato.tegzes@gmail.com vagy 06/30-462-9272

Lelkigyakorlat legalább 15 éve házas házaspároknak Máriabesnyőn, a Családok Jézusban Közösség szervezésében, 2026. március 13-15. között, péntektől vasárnapig a Mater Salvatoris Konferenciaközpont és Lelkigyakorlatos Házban (Gödöllő, Kapucinusok tere 3.). Program: Kamaszdó gye-
rekek, öregedő szülők, üresedő ház,

ALBÉRLET

KIADÓ lakás Húvösvölgyben, a Táro-
rogató úton. Megbízható lakót keresek
kétszobás, kis kertes, összkomfortos,
autóbeállós házrészünkbe. Irányár 270
eFt/hó, rezszi átlag 50 eFt/hó. Érdek-
lődni: +36/30-944-4579

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget,
képeslapot, papírrégséget és más ré-
gségeket vásárolunk, illetve árverésre
átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út
16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-
szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra.

ELTARTÁS

ELTARTÁSI szerződést kötnék ipari-
klíma-berendezés rengeteg megmar-
adt anyagára, alkatrészekre, 17 db
klímazsekrény, kapcsolószekrény,
palackok (tele és üres), elektromos
alkatrészek, teljes szerszámkészletek,
lefejtők, hegesztő berendezések, stb.
Összértéke kb. 30 mFt. Kérek havi 200

ezer forintot, vagy 100 ezer forintot és
kerti segítséget, heti egy napra, Érd
környékén. Hozzáadnám egy gyártott
klíma találmányomat. Elérhetőségem:
hazseistvan@freemail.hu

TÁRSKERESŐ

HUSZONHAT éves komoly, kato-
likus fiatalember Pest vármegyéből
hosszú távú, komoly kapcsolatot
keres házasság céljából. Jóképűnek
mondott, 185 cm magas, házias, dolgo-
zó fiatal vagyok, aki komoly gond-
dolkodású, házias, katolikus lányt
keres. Kapcsolatteremtési lehetőség:
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100008743905658> E-mail
cím: pentekbazsi@gmail.com
DIPLOMÁS férfit társat keres 60 éves
korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése,
javítása, szükség esetén háznál
is. T.: 06/1-213-5726

hol van ránk szükség? Min kellene
változtatni? További információ: lelki.gyakorlat@csjk.hu Jelentkezés: www.csjk.hu/programok

ELMÉLKEDÉSEK

Szent Negyven Nap Máriával
címmel nagybőjti elmékedéseket tart
Kovács Zoltán, a Szent István-bazilika
helyettes plébánosa, egyetemi tanár,
a budapesti Szent István-bazilikában
(Budapest V., Szent István tér). Idő-
pontok és témák: 2026. március 1.: Az
„asszony” és az „óra” titka a Golgotán,
március 8.: Az Anya áldozata, március
15.: És hol maradt Szent József?, március
22.: Az isteni Gyümölcs beoltása.
Az előadások nagybőjt vasárnapjain a
18 órai szentmisén lesznek megtartva,
húszperces időtartamban.

BÚCSÚ

**Szent József-búcsú és orgona-
szentelés** lesz 2026. március 22-én,
vasárnap 11 órakor a búcsúszentlászlói
kegytemplomban. Jó idő esetén mo-
torosok és quadosok megáldása. Az
ünnepi szentmisét dr. Udvardy György
veszprémi érsek mutatja be. A szent-
misén közreműködik a kegytemplom
kórusa és a Zala Brass Fúvósegíytes.

**Könyező Szűzanya-búcsú lesz
Győrben** március 17-én és 21-22-én, a

Nagyboldogasszony-székesegyházban
(Győr, Káptalandomb). A kegykép 1697.
március 17-én reggel véres könnyeket
hullatott. Az évfordulóhoz kapcsolódva
minden évben sokan elzárandoznak
a Könyező Szűzanya-hoz, énekel és
imával köszöntik. Március 17-én, ked-
den lelkipásztorok és szüleikei zarándok-
lata. 6 órakor szentmise a könnyezés
órájában, 11 órakor püspöki szentmise
Kovács György gyulafehérvári érsek ce-
lebrálásával. Március 21-én, szombaton
a hívek zarándoklatának megnyitása.
Program: 17.20 rózsafüzér, a 18 órakor
kezdődő ünnepi szentmise főcelebrán-
sa Pápai Lajos emeritus püspök. 21 órakor
szentségimádás, 22 órakor szentmise
élő és elhunyt zarándokokért. Egész
éjszakás virrasztás – Imaórák a
zarándokcsoportok vezetésével. Márci-
us 22-én, vasárnap a hívek zarándoklata.
Program: 6 órakor szentmise a köny-
nyezés órájában, 8.30-kor szentmise. A
10 órai ünnepi szentmise főcelebrán-
sa Veres András megyéspüspök. 12 órakor
szentmise, 14 órakor a zarándokok
búcsúztatása. 17.20 órától rózsafüzér,
18 órakor szentmise.

NAGYKILENCED

**A budapesti Szent Rita-tem-
plomban** (Budapest VIII., Kun utca
5.), lelkigyakorlat-sorozattal készülnek

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág,
előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2026. március 2.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László

Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas
Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi
Zita, Mészáros Akos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó,
Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrekto: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fásor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti
elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

csütörtökönként a 8 órai és a 17 órai szentmisékhez kapcsolódóan. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebéjét, ezért tisztelői 15 héten keresztül, minden csütörtökön (nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek közbenjárójához. A nagykilenced idei témája: Szent Rita élete. Előadók: Kulcsár Sándor plébános, illetve meghívott atyák. Minden szentmise végén rózsaszentelés, majd egyéni áldás a Szent Rita-ereklyével. Mindenkit szeretettel várunk.

GÖRÖGKATOLIKUS SZERTARTÁS

Közös akathisztosra várják a híveket a fővárosban. 2026-ban minden hónapban más templom vagy kápolna ad helyet az Istenszülő tiszteletére énekelt szertartásnak. Szövege 24 versszakból áll, s két részre osztható. Az első a Jézus gyermekségtörténetéhez kapcsolódó eseményeket mutatja be, a második pedig már a magának Szűz Máriának megadott tisztelet teológiai tartalmát mondja el. Március 21.: Csepeli Görögkatolikus Parókia (Budapest XXI., Széchenyi István u. 50.). Április 13.: Budai Görögkatolikus Parókia (Budapest II., Fő u. 88.). A szertartás minden helyszínen 18.00 órakor kezdődik Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita vezetésével. Bővebb információ: <https://hd.gorogkatolikus.hu>

SAPIENTIA-NAP

Duna-parti kaleidoszkóp. Tudományok határmezsgyéi címmel rendez konferenciát a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (Budapest V., Piarista köz 1., Auditorium Maximum) március 13-án, pénteken 15 órától, 14-én, pénteken 15 óráig. Jog, társadalom, teológia, pedagógia technológia és kultúra – egy konferencia keretein belül. A kétnapos rendezvényen neves előadók mutatják be a tudományok változatos határterületeit. A részletes program és regisztrációs lehetőség elérhető: <https://sapientia.hu/esemenyek>

FELHÍVÁS

Szegeden rendezik meg az egyházi gyűjtemények IX. Scriptorium Konferenciáját 2026. május 28-29-én. A konferenciára azoknak a szakembereknek, kutatóknak a jelentkezését várjuk, akik olyan szövegekkel foglalkoznak, amelyek valamilyen módon az egyházi kéziratosság fogalmához kapcsolódnak (kódexek, kéziratok művek, feljegyzések, kéziratok áhítati irodalom, kéziratok énekeskönyvek, tanári főljegyzések, de még a könyvtári állományban őrzött művek – főleg ősnymtatványokba vagy régi nyomtatványokba írt bejegyzések, margináliák, etc.), illetve témájuk valamely egyházi gyűjteményben őrzött kézirat. Szívesen látunk olyan előadókat is, akik elméleti, módszertani kérdéseket állítanak vizsgálódásuk

középpontjába. Jelentkezni az előadás rövid (800-1000n) rezüméjével 2026. március 15-ig lehet, a következő e-mail-címen: 9.scriptorium@gmail.com. S kérjük, hogy jelentkezésükkel egyben közöljék időbeosztási kívánságukat s esetleges szállásigényüket, valamint aktuális affiliációjukat. Az előadások elfogadásáról a programtervezet megküldésével tájékoztatjuk az előadásra jelentkezőket.

IFI ALPHA-KURZUS

18-25 év közötti fiataloknak indul ifi Alpha-kurzus Budapesten március 5. és május 14. között, csütörtökönként 19.30 – 21.30 óra között az Óbudai Don Bosco Oratórium és Közösségi Házban (Budapest III., Kiscelli u. 79.) Témák: Hogyan hozhatom ki a legtöbbet az életemből? Mit jelent a hit? Hogyan lehetek boldog? Hogyan lehetnek élő kapcsolataim? Program: Közös vacsora, egy vidám és dinamikus videofilm az élet fontos kérdéseiről, majd egy kötetlen kiscsoportos beszélgetés. Információkérés és jelentkezési lehetőség a szalialpha@gmail.com e-mail címen.

KÉPZÉS

Idén is meghirdeti katekéta–lelkipásztori munkatárs és kántor alapképzését, valamint hittanár–nevelőtanár mesterszakját az Apor Vilmos Katolikus Főiskola. Az intézmény hitéleti képzéseire a főiskola honlapján elérhető

elektronikus felületen lehet jelentkezni 2026. június 9-ig: <https://avkf.hu/hiteleti-kepzesek-felveteli-informacioi> Az érdeklődők további felvételi információkat az avkf.hu oldalon találnak.

SZAKMAI NAP

Fókuszban a függőségek: a pornó címmel szakmai napot hirdet papoknak, diakónusoknak és munkatársaiknak az Országos Lelkipásztori Intézet és az MKPK Családbizottsága március 19-én, 10–15 óra között az MKPK irodaházában (Budapest VI., Városligeti fasor 42.). Előadók: Filemon Norbert jogász, kutatásvezető; M. Dulácska Csilla mentálhigiénés szakember és Tokodi László OP domonkos szerzetes pap. A szakmai napra előzetes regisztrációt kérnek. Jelentkezési határidő: március 12. További információk: <https://oli.katolikus.hu/>, e-mail: oli@katolikus.hu vagy telefon: +36/30-640-1059 (munkanapokon 10-14 óra között).

FÉRFITÁLÁLKOZÓK

A Pécsi Egyházmegye férfitalálkozói idej, harmadik sorozatának fókuszában a *Szentírás* áll. Felföldi László pécsi megyéspüspök és a szervezők a 2025/2026-os évadban is nagy szeretettel várnak minden érdeklődőt, felekezeti hovatartozástól függetlenül, a következő helyszíneken 18 órától. Tamási: március 6.; Dombóvár: március 13.; Szigetvár: március 20.

URNÁS TEMETKEZÉSI LEHETŐSÉG NYÍLT A NEMZETI KEGYHELYEN

Megnyílt Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely újonnan elkészült, kivételes természeti környezetben található urnatemetője. A Bazilikával szemkötti hegyoldal Kálvária kápolnájában 456 férőhely létesült. A helyet 10 évre lehet megváltani saját részre vagy családtagok számára.

A temetési ügyintézés helye:
3078 Bátoronyterenye, Vasút út 12.
Ügyvezető: Orbán László
Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8 órától 16 óráig
Tel.: +36 32 350 792, +36 30 911 1634

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE
ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
április 8-12. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
április 15-19. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT TOSZKÁNÁBA
április 20-26. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT
április 28 - május 2. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
április 29 - május 4. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
április 29 - május 3. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
május 11-17. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚBA
május 20-25. | 6 nap | 199.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT DÉL-OLASZORSZÁGBA
NÁPOLY, AMALFI-PARTVIDÉK, CAPRI SZIGETE, VEZÚV
június 2-7. | 6 nap | 519.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN
június 3-7. | 5 nap | 269.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT
LITVÁNIA, LETTORSZÁG ÉS ÉSZTORSZÁG
július 5-13. | 9 nap | 779.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

Szent Ferenc földi maradványait halálának 800. évfordulója alkalmából február 21-én Assisiben átvitték a Szent Ferenc-bazilika kriptájából az altemplomba. Ez az első hosszabb nyilvános bemutatás, az úgynevezett *ostensio* március 22-éig tart, rendkívüli lehetőséget biztosítva az imádságra és az elmélyülésre Szent Ferenc örök érvényű üzenetében.

Egy hónapon át láthatók Szent Ferenc földi maradványai az assisi bazilika altemplomában

Február 21-én ünnepélyes keretek között kiemelték a szent maradványait a kriptában található sírjából. Délután Ángel Fernández Artime SDB bíboros, az Assisi Szent Ferenc- és az Angyalos Boldogasszony-bazilika pápai legátusa vezette a vesperást az altemplomban, mintegy háromszáz szerzetes jelenlétében.

Február 22-én, vasárnap 11 órakor szintén Ángel Fernández Artime bíboros mutatott be szentmisét a bazilika felső templomá-

ban. Az *ostensio* mottóját *János evangéliumából* választották: „Ha a búzaszem nem hull a földre, és nem hal el, egymaga marad; de ha elhal, sok termést hoz.” (Jn 12,24)

„Amikor látjuk és tiszteljük Szent Ferenc testét, amely átment a halál végső megfosztottságán, arra kapunk meghívást, hogy befogadjuk és magunkévá tegyük üzenetét: az Istenért és a testvérekért szeretetből felemészített és odaadott élet a teljes, hiteles és boldog élet

útja – fogalmazott korábban Marco Moroni OFMConv (minorita), a Sacro Convento kusztoza. – Ez az üzenet éles ellentétben áll korunk társadalmának szemléletével, amely gyakran az önérdék és az önérvényesítés elsőbbségét hirdeti.”

Szent Ferenc földi maradványainak bemutatása azon számos kezdeményezés közé tartozik, amelyek Assisiben, Olaszországban és a világban arról tanúskodnak, hogy az assisi szent ma is ajándék mindenki számára.

Kapcsolataink testvéri mivoltát fedezhetjük fel újra benne, a világ közös otthonként jelenik meg számunkra, a jövő pedig mint a remény anyai öle – nyilatkozta Marco Moroni kusztoza és a ferences közösség nevében Giulio Cesareo OFMConv. Hozzátette: „Számunkra Ferencnek ez az életereje és mélysége kizárólag a Krisztushoz és az ő evangéliumához való őszinte és mély ragaszkodásában gyökerezik. De a nem hívők számára is jó hír Szent Ferenc: konkrét bizonyítéka egy olyan emberi életnek,

amely nem a versengésen, hanem az együttműködésen és a kölcsönös szolgálaton alapul.”

Eddig már több mint háromszázhetvenezer zarándok regisztrált a világ öt kontinenséről, hogy leróhassa tiszteletét az ereklye előtt. A szervezők két különböző útvonalat alakítottak ki a látogatóknak, amelyek közül az egyik ferences vezetéssel segíti az elmélyülést. A részvétel ingyenes, azonban a hatalmas érdeklődés miatt előzetes online regisztrációhoz kötött. Az eseményre készülve a bazilikát teljesen akadálymentesítették, így az idős és mozgáskorlátozott hívők is könnyen megközelíthetik a kriptát.

A bemutatás ideje alatt összegyűjtött adományokat egy umbriai gyermekonkológiai központ építésére fordítják. A Szent Ferenc földi maradványainak közzemlére tételét lezáró ünnepélyes szentmisére március 22-én, vasárnap 17 órakor kerül sor. A liturgiát Matteo Zuppi bíboros, bolognai érsek, az Olasz Püspöki Konferencia elnöke mutatja be.

Fordította: Thullner Zsuzsanna
Forrás: Sanfrancesco-
patronoditalia.it
Fotó: Facebook/
sanfrancescoassisi

